

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXVII. évf. 29.

(3801.)

2021. július 18.

Ára 220 Ft

ujember.hu

ujember@ujember.hu

Szeretetből szótt csodavilág

*Látogatás a harmincöt évvel
ezelőtt alapított ipolytölgyesi
Szent Erzsébet Otthonban*

Kedd reggel, 8 óra 52 perc. A kitűzőthöz képest kis csúszással ugyan, de sikerült elindulni, ami három, hat éven aluli gyerekkel talán nem is olyan rossz eredmény, főleg a nyári szünetben. A Börzsönybe tartunk: Ipolytölgyesre, a Katolikus Szeretetszolgálat Szent Erzsébet Otthonába. Az utolsó félóra nehezen telik, a gyerekek egyre türelmetlenebbek, én pedig egyre izgatottabb vagyok.

Egy kedves ismerősöm, Zita invitált az otthonba, és útközben jövök rá, tulajdonképpen azt sem tudom, mire vállalkozom. Lopva nézegetem a telefonom kijelzőjén az intézet honlapját, ahol – azt írják – százötven közepsúlyos értelmi sérült és súlyos, halmozottan sérült ember él. Mély levegő, a tükörből a gyerekeimre, aztán a férjemre pillantok. Fel vagyok készülve erre? Fel lehet készülni erre egyáltalán? Nincs idő gondolkozni, bekanyarodunk a faluba, és mielőtt odaérnénk a Kosuth Lajos utca 32. szám elé, megpillantjuk az otthon lakóinak és ápolóinak egy csoportját. Sétálnak. A legtöbben kerekesszékből nézelődnek, az autó ablakán keresztül egy vidám társaságot látok. Nemsokára megismerhetem őket.

(Folytatás a 3. oldalon)

Fotó: Merényi Zita

*Mindennap feladat,
hogyan kitaláljuk,
hogyan tovább*

Útkeresés egy
kistelepülési iskolában
5. oldal

A béke forrásánál

Megújult a márianosztrai
kegytemplom
és környezete
7. oldal

*Habsburg Ottó
szellemében*

Az ábrahामी vallások
képviselői találkoztak
Pannonhalmán
12. oldal

Megújult a kisbéri Nagyboldogasszony-templom

Hagyományos toronysisakos templomaink között egyedülálló jelenség a csonkatornyú kisbéri templom. Ezt a barokk, klasszicista elemeket hordozó, a kormányzat, az egyházmegye, a város és a lakosság összefogásával közel egy év alatt felújított templomot Veres András megyéspüspök áldotta meg július 11-én. Kisbéren valami a szívekben is elindult.

Kisbér városát átszelő főutak metszéspontjában magasodik a csonkatornyú, a Batthyány család építtette templom, a település egyik ékköve. Ez a barokk stílusban emelt, majd klasszicista stílusban átalakított templom az elmúlt évben külsőleg teljesen megújult. Hálát adni a megvalósult munkáért, áldást kérni a közösségre és templomára gyűltek össze a hívek ezen a nyári vasárnapon a főpásztori szentmisére. A közösség fiatal lelkipásztora, a két éve Kisbéren plébániai kormányzóként szolgáló, 2017-ben áldozópappá szentelt Magyaros László meghonosította szokás szerint a hívek rózsafüzér-imádsággal készültek az ünnepi szentmisére, mely a megáldás szertartásával kezdődött.

(Folytatás a 11. oldalon)

Szaléziak a hátrányos helyzetű fiatalokért

*Rendházavató és az épülő műhelycsarnok bokrétaünnepé
Kazincbarcikán*

Ünnepélyes keretek között adták át július 8-án a kazincbarcikai szalézi rendház felújított épületét, majd megtartották a „Tedd képessé” program műhelycsarnokának bokrétaünnepségét a borsodi városban.

könyvtárat, valamint a szociális lakásokat, segítve a hátrányos helyzetű fiatalok életkezdését.

Az egykori romos épületbe Vitális Gábor korábbi szalézi házfőnök álmodta meg a rendházat és a közösségi tereket, 2018-ban kezdődött a teljes felújítás, amely 2,2 milliárd forintból valósult meg, a kormány száz százalékos támogatásával. A ház mögött parkot, játszóteret alakítottak ki a kazincbarcikai önkormányzat együttműködésével.

(Folytatás a 6. oldalon)

Hogyan tartsunk lelkinapot az iskolában?

Képzést szervezett a szerzetesi iroda

Iskolai lelkigyakorlatok szervezésére és kiscsoportok vezetésére felkészítő képzést tartott a Magyarországi Szerzetes-elöljárók Konferenciájának Irodája keretében működő pedagógiai csoport. Június 29. és július 1. között szerzetesi fenntartású iskolák tanárai, munkatársai vettek részt ezen a kurzuson a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnáziumban. Labancz Zsolt SP, a csoport vezetője számolt be a munkájukról.

– Egyházi iskoláinkban a nevelés meghatározó eleme a lelki gyakorlat, a lelkinap. Milyen volt az érdeklődés a képzés iránt?

– A szerzetesi iroda célja, hogy segítse a rendek együttműködését, és támogassa a közösségeket a feladatvállalásaikban. A köznevelési munkacsoport az oktatás-nevelés területén igyekszik előmozdítani ezt az együttműködést. Egy stratégiai tervező folyamat részeként először összegyűjtöttük a lehetséges együttműködési területeket, majd az iskolafenntartó szerzetesrendek képviselőivel rangsoroltuk ezeket. E munka során kristályosodott ki, hogy az egyik legfontosabb terület, amelynek fejlesztéséhez az intézmények segítségét kérik, a hitre nevelés, az evangelizálás, vagyis a fiatalok segítése abban, hogy eljussanak a hitre.

(Folytatás a 9. oldalon)

Mértékadó
Kultúra • Tv. és rádióműsor
2021. július 19-25.

Beszélgetés
Kovács Ákoskal
Nyári zenei mozaik a Margitszigetről
Film készül Dante életéről

ISSN 0133-1205

21029

9 770133 120548

Mindannyiunknak szüksége van a törődésre!

Július 11-én a Szentatya az Agostino Gemelliről elnevezett oktatókórház 10. emeleti erkélyéről vezette a vasárnap szokásos Mária-imádságot. Beteg gyermekek is voltak vele az erkélyen. Kiemelte a mindenki számára ingyenes és jó egészségügyi rendszer fontosságát, valamint a betegekkel való törődés mindenkre érvényes kötelességét.

Ferenc pápa teljes beszédének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Örülök, hogy megtarthattuk a szokásos, vasárnapi, közös Angelus-imát innen, a Gemelli Kórházból is. Szeretnék köszönetet mondani mindannyiatoknak: éreztem közelségeket és imádságos támogatásokat. Szívből köszönöm! A mai szentmisén hallott evangélium elbeszéli, hogy Jézus tanítványai, akiknek küldetést adott, „olajjal megkenve sok beteget gyógyítottak” (Mk 6,13). Ez az „olaj” eszünkbe juttatja a betegek kenetének szentségét, amely megerősít lélekben és testben. De ez az „olaj” a beteggel törődők meghallgatása, közelsége, gondoskodása, gyengédsége is: olyan, mint a simogatás, melytől az ember jobban érzi magát, mely enyhíti a fájdalmat és bátorságot önt belénk.

Előbb-utóbb mindannyiunknak – mindenkinek – szüksége van a közelségnek és a gyengédségnek erre a „kenetere”, és mindannyian adhatunk belőle valakinek egy látogatással, egy telefonhívással, egy kéznyújtással a rászoruló felé.

Ne feledjük, hogy az utolsó ítéletkor – Máté evangéliumának 25. fejezete – az egyik dolog, amit számon fognak kérni

tőlünk, az a betegekhez való közelség lesz!

Ezekben a napokban, amikor kórházi ápolásra szorultam, ismét megtapasztaltam, mennyire fontos a jó egészségügyi szolgáltatás, amely mindenki számára elérhető, mint Olaszországban és más országokban. Egy olyan ingyenes egészségügyi rendszer, amely mindenki számára hozzáférhető, és jó szolgáltatást biztosít. Nem szabad elveszítenünk ezt a rendkívüli értéket! Fenn kell tartanunk! És ezen mindannyiunknak dolgoznunk kell, mert ez mindenkit szolgál, és mindenkinek a hozzájárulását igényli.

Az Egyházban is előfordul, hogy valamelyik egészségügyi intézmény a rossz vezetés miatt nem áll jól pénzügyileg, és az első gondolat, ami eszünkbe jut, hogy eladjuk. De az Egyházban a hivatásunk sosem arra szól, hogy pénzünk legyen, hanem hogy szolgáljunk, a szolgálat pedig mindig ingyenes.

Ne felejtsek el ezt: mentések meg az ingyenes intézményeket!

Szeretném kifejezni hálámat és bátorításomat az orvosoknak, az egészségügyi dolgozóknak és a kórházi személyzetnek itt és más kórházakban is. Nagyon sokat dolgoznak! És imádkozunk minden betegért! Vannak itt beteg gyermekek, a barátaink... Miért szenvednek a gyermekek? Miért szenvednek a gyermekek — szívszagató ez a kérdés. Kísérjétek őket imáitokkal, és imádkozzatok minden betegért, különösen a legsúlyosabb állapotban lévőkért: senki se maradjon egyedül, mindenki kapja meg a meghallgatás, a közelség, a gyengédség és a gondoskodás kenetét! Ezt kérjük Máriának, égi édesanyjának, a betegek gyógyítójának közbenjárására.

(A Szentatya szavai az Angelus elismádkozása után:) Kedves testvéreim! Az elmúlt napokban gyakran imádkoztam Haitiért, az

elnök meggyilkolása és felesége megsebesítése után. Csatlakozom az ország püspökeinek sürgető felhívásához, hogy „tegyék le a fegyvert, válasszák az életet, válasszák a testvéri együttélést mindenki és Haiti érdekében”. Közel állok a kedves haiti néphez; remélem, hogy megáll az erőszak spirálja, és a nemzet képes lesz újra elindulni a békés és harmonikus jövő felé vezető úton.

Ma van a „tenger vasárnapja”, amelyet különleges módon a tengerészek és mindazok tiszteletére szentelünk, akiknek munkájuk és megélhetésük a tengertől függ. Imádkozom értük, és mindenkit arra kérek, hogy vigyázzon az óceánokra és a tengerekre. Vigyázzunk a tengerek egészségére: ne kerüljön műanyag a tengerbe!

Megemlékezem mindazokról és megáldom mindazokat, akik ma részt vesznek a Mária Rádió családjának zarándoklatán a lengyelországi Częstochowa kegyhelyére.

Ma tartjuk Szent Benedek apátnak, Európa védőszentjének ünnepét. Öleljük védőszentünket! Minden jót kívánunk a bencéseknek szerte a világon! És minden jót kívánok Európának, legyen egységes alapértékeiben!

Szép vasárnapot kívánok mindenkinek! Ne feledkezzenek el imádkozni értem! Jó étvágyat az ebédhez! Viszontlátásra!

Fordította:
Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican.va

Forrás: Vatikáni Rádió

Újszerű formában rendezik meg a Családok Világtalálkozóját

2022. június 22–26. között lesz Rómában a Családok Világtalálkozója, amelyet a pandémia miatt kellett egy évvel elhalasztani. Az eseményre Ferenc pápa videóüzenetet küldött, amelyben hírről adja, hogy minden egyházmegye részt tud majd venni az eseményen, mivel újszerű, több központú formát dolgoznak ki.

Ferenc pápa videóüzenete július 2-án jelent meg, a Családok X. Világtalálkozójának vatikáni bemutatása alkalmából. „A családi szeretet: hivatás és az életszentség útja” – e téma jegyében gyűlnek majd össze a családok, különleges, eddig példa nélkül álló formában, ugyanis a világtalálkozó ezúttal több központú lesz, és a világ minden részére kiterjed.

A találkozó fővárosa Róma, miközben az egyházmegyek helyi programokat szervezhetnek a családoknak és a közösségeknek, hogy bevonják a híveket és étellel töltsék meg az eseményt.

A pápa videóüzenetében elmondja: „A korábbi találkozók során a családok nagy része otthon maradt, és távoli eseményként élte meg az összejövetelt, a televízió keresztlátása vagy sok esetben egyáltalán nem követte. Ezúttal a világ minden pontját érinti majd a találkozó, bízva a Gondviselésben, hogy mindenki, aki a közösség részének érzi magát, részt tudjon rajta venni.”

Rómában a családpassztoráció egyházmegyei küldöttei és a családpassztorációt elősegítő nemzetközi szervezetek képviselői vesznek majd részt a főbb eseményeken, amelyeket világszerte közvetítenek: így a Szent Péter téri szentmisén, vagy a VI. Pál teremben zajló családpassztorációs kongresszuson és a Családok Fesztiválján. Mindeközben az egyházmegyek helyi központjaiban párhuzamosan folynak majd a különböző programok, így azok is részt tudnak venni a világtalálkozáson, akiknek nincs lehetőségük Rómába utazni. Ferenc pápa üzenetében arra hívta az egyházmegyeket, hogy szervezzenek programokat a találkozó fő témája köré, felhasználva a római egyházmegye által készített szimbólumokat, vagyis a logót, a himnuszt, az imát és az ehhez kapcsolódó illusztrációkat.

„Azt kérem tőletek, hogy legyetek élettel teliek, aktívak, kreatívak a családokkal való találkozó szervezésében a római programokkal összhangban és párhuzamban” – buzdított Ferenc pápa videóüzenetében, majd kifejtette: „Egy értékes esemény elé tekintünk, hogy lelkesedéssel szentelhessek magunkat a családpassztorációnak: a friss házásoknak, a családoknak és a lelkipásztoroknak egyaránt.”

A világtalálkozó témája a családi szeretethez fűződik, amely hivatás és az életszentség útja. Az eseményt a Világiak, Család és Élet Dikasztériuma szervezi és koordinálja a római egyházmegyével együttműködve. A családok világtalálkozóját két pápai dokumentum megjelenésének évfordulóját is ünnepli: az egyik az Amoris laetitia, vagyis a családban megélt szeretetről szóló apostoli bu-

dítás megjelenésének hatodik, a másik pedig a Gaudete et exsultate, vagyis a modern világban az életszentségre való meghívásról szóló apostoli buzdítás megjelenésének negyedik évfordulója.

Kevin Farrell bíboros, a Világiak, Család és Élet Dikasztériumának prefektusa az esemény sajtótájékoztatóján elmondta, hogy a világtalálkozó az elmúlt években egyre több résztvevőt, családot vonzott. A több ezer ember nyelvi, kulturális és tapasztalatbeli gazdagsága egyértelmű jele a család szépségének az Egyház és az egész emberiség számára. „Ezen az úton kell továbbhaladni ar-

ra törekedve, hogy egyre több családot tudjunk megszólítani” – hangsúlyozta Kevin Farrell bíboros.

A római egyházmegye részéről Angelo De Donatis bíboros, vikárius kifejtette: „A találkozó értékes és egyedi lehetőség arra, hogy megújult missziós lelkülettel és kreativitással újabb lendületet adjunk a családpassztorációnak Ferenc pápa tanításából, az Amoris laetitiából kiindulva, az ifjú házasságokat, a családokat és a lelkipásztorokat buzdítva.”

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Merényi Zita;
Laityfamilylife.va

Szeretetből szőtt csodavilág

Látogatás a harmincöt évvel ezelőtt alapított ipolytólgyesi Szent Erzsébet Otthonban

(Folytatás az 1. oldalról)

Az otthont könnyű megtalálni, éppen szemben van a katolikus templommal. Kiszállók, integetünk – a családom a hőség elől az erdő felé veszi az irányt –, majd rövid adminisztráció a portán, és már bent is vagyok. Zita már messziről üdvözlő, „Nem maradtál le semmiről!” – mosolyog, és bemutatja a mellette álló családtagjait: lánya, Kinga kezében fényképezőgép, Gábornál, a vejénél videokamera. Elindulunk, a kis csapatot az intézet vezetője, Szalai Zsuzsanna vezeti körbe a helyszínen, és mesélni kezd.

Elsőként Vikiről, aki tízéves volt, amikor meghalt az édesanyja; családtagjai ekkor kezdtek el olyan helyet keresni számára, ahol az állandó felügyeletet igénylő gyerek biztonságban élhet. A kislány mára harminchét éves hölgy lett, ő Zita keresztlánya. Így kerülünk most ide: Zita ötlete volt, hogy készüljön egy kisfilm a fennállásának 35. évfordulóját ünneplő intézményről, ami Viki számára több mint huszonöt éve az otthont jelenti.

„Sok fiatal valamilyen speciális bentlakásos iskolából került hozzánk, mások közvetlenül a családból érkeztek. Igény van bőven” – meséli az intézményvezető, Zsuzsa. A százötven férőhelyből most száznegyvennyolc van betöltve, de a hiányzó két helyre is megvannak már a jelentkezők. Ők három hónap próbaidővel kezdenek, akárcsak egy munkahelyen, amit aztán még három hónappal meg lehet hosszabbítani. Saját maga és a többi gondozott miatt is fontos látni ugyanis, hogy az újonc be tud-e illeszkedni.

Miközben Zsuzsa mesél, bejárjuk az épületet. „Sajnos liftünk nincs, nem is lesz. Úgy volt, hogy építünk, Belgiumból kaptunk rá tízmillió forint támogatást, de kiderült, hogy a beruházás négyezer forinttal kerülne.” Lift helyett végül akadálymentes, liftes buszt vásároltak az adományból, amivel a kerekesszékes lakókat szállítani tudják. Elsőként a Foglalkoztató Házba lépünk; mögötte üres telek áll, ahová egy új épületet szeretnének majd építeni. „Ha a Jóisten megsegít, egy ötven férőhelyes lakócentrumot hoznánk létre, így az emeletről mindenki lekerülhetne a földszintre.” Jelenleg a kerekesszékesek a földszinti szobákban laknak, az emeleten pedig azok, akik tudnak járni. Az időseddel azonban nekik is egyre nehezebben megy a mozgás, az állapotromlás nagy kihívás elé állít gondozottat és gondozót egyaránt.

Zsuzsa nem szeret a problémákról, nehézségekről beszélni. „Minket a tenyerén hordoz a Jóisten, nincs okunk panaszkodni” – beszélgetésünk során többször is elhangzik ez a mondat. Zsuzsa úgy fogalmaz, biztos abban, hogy az otthon védőszentje, Szent Erzsébet közbenjár értük: „Érzem, hogy fentről segítenek, mert látják, hogy a támogatást jó célra, a ránk bi-

zotokra fordítjuk, és azon vagyunk, hogy jobb életük legyen.” Az intézmény állami normatívából, a Katolikus Egyház támogatásából, valamint a térítési díjakból tartja fent magát – az összeget bérköltségekre, étkezésre és működési kiadásokra fordítják. Fejlesztésre nem sok pénzük marad, pedig az épületben mindig akad felújítani való, és álmokból sincs hiány. Kérdésemre, hogy mi hiányzik leginkább, Zsuzsa elsőként az emberi erőforrást említi: sokan, szám szerint száztizenheten dolgoznak az otthonban, de nagy szükség lenne még elhivatott munkatársakra, jelenleg gondozót és fejlesztőpedagógust is keresnek.

„Hál’ Istennek sok jó ember támogat minket az országból, és vannak holland, belga és német barátaink is, akik minden évben eljönnek, velünk töltenek néhány napot.” Marie-Rose és John Belgiumból pedagógusként látogattak el az otthonba harmincnégy évvel ezelőtt, azóta visszajárnak, és az otthon támogatóiként 2019-ben ők lettek a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által alapított Szent Erzsébet rózsája-díj kitüntetettjei. Magyarországról is rendszeresen érkeznek önkéntesek: a hévízgyörk-bagi és a kókai egyházközség tagjai, a csapodi betlehemesek, valamint Hortobágyi Arnold atya, aki Pannonhalma környékéről minden évben elhozza a hittanosokat és a bérmlázókásra készülöket az otthonba.

Zsuzsa a rengeteg élményről és programról mesél, amit a gondozottakkal nap mint nap átélnek, és saját szemünkkel is láthatjuk a mesebelinek tűnő, színes világot, amelybe a Foglalkoztató Házba lépve csöppen az ember. Kicsit sajnálom, hogy a gyerekek nincsenek velem, biztos azonnal bekapcsolódnának a festésbe, gyöngyfűzésbe, agyagozásba. A háttérben Halász Judit éneke szól, a lakók pedig szorgosan alkotnak.

„Zsuzsa néni, Zsuzsa néni!” – többeknek azonnal fontos kérdezni vagy mondanivalójuk van, ahogy megpillant-

ják Zsuzsát, ő pedig mindenkinek mosolyogva, türelmesen válaszol. Egy kislány – később megtudom, húszéves elmúlt már – a mamáját hívja, ő a kivétel, aki most vigasztalásra szorul. A többiek mosolygósak, vidámak. Néhányukkal én is kezet fogok, van, aki a nevemet kérdi, és akad, aki szó nélkül megölel. András, akivel hosszabban is beszélgetünk, az is érdeklő, honnan érkeztem. Amikor meghallja, hogy Diósdon lakom, rávágja: „Ismerem! Érd mellett van.” Elmeséli magáról, hogy szerzetes szeretett volna lenni, de aztán ide, Ipolytólgyesre – így mondja – vezette az Isten. András szolgál az otthon kápolnájában, és ő a főministrán a szemközti templomban. Öt éve, az intézmény alapításának harmincadik évfordulóján tartott ünnepi szentmisén ott állt Beer Miklós püspök atya mellett.

Miklós püspököt többen is emlegetik, a barátjuknak nevezik, és már nagyon várják, hogy idén is meglátogassa őket. Hamarosan sor kerül majd erre, mert idén is ő celebrálja a jubileumi – az alapítás 35. évfordulóját ünneplő – szentmisét, amit egy családi nappal egybekötve tartanak július 24-én. A programra már javában zajlik a készülődés, a kézműves műhelyekben – minden szobában más-más technikával dolgoznak a lakók és az őket felügyelő, segítő terápiás munkatársak – épp a vendégek ajándékai készülnek: gyönyörű kerámiavirágok és szóttesek. A kézzel formázott agyagot saját kemenében égetik ki, ezt is adományból sikerült vásárolni néhány évvel ezelőtt.

Az intézmény korábban gyermekotthonként működött. Sokan vannak itt, akik kisgyermekként kerültek ide, de a felvételi kritérium most már a tankötelezettség végét jelentő tizenhat éves kor. „Bálszka is kisfiú volt, amikor hozzánk került, aztán most már kész férfi” – nevet össze Zsuzsa az egyik asztalnál dolgozó halmozottan sérült lakóval. „Hány éve van itt a Márta? Nézzétek, Ibolya is milyen ügyes meg a Gyurika is!” – Zsuzsának mindenkihez van kedves, biztató szava. De ő sem marad dicséret nélkül: „Szép a kezed!” – mondják neki többen is, és a nyárra

élénk színűre festett körmeit nézegetik. Ezen a helyen a legapróbb változás sem kerülheti el a figyelmet, és ami a legjobb: senki sem fukarkodik jó szóval, nem hord álarcot, nem szégyelli megmutatni az érzéseit. Egy őszinte, gyermeki világba érkeztem.

Közben a folyosón keresztül a pavilonba jutunk, itt van Zita keresztlánya, Viki szobája is. Zsuzsa elmeséli, hogy amikor Viki gyerekként az otthonba érkezett, nagyon ismerős volt neki a kislány arca. Úgy érezte, találkozott már vele, és ez a megérzés Viki kórtörténetét látva bizonyosságot nyert. A kis Viki két éves kora körül agyhártyagyulladásot kapott, és a váci kórházba került. Épp itt dolgozott

gyönyörű szép szoba, a sárga pavilon lakói közül mi lakunk benne” – vág bele Viki, és elmeséli mennyire szeret itt lenni Anitával. „Tévézünk, viccelődünk, nevetünk, olvasunk” – sorolja. Hamar kiderül, hogy Viki nagy zenerajongó. Elmeséli, sokszor álmodja, hogy színpadon áll a kedvenc együttesével, és közösen énekelnek. Amikor meghallom Vikit énekelni, úgy érzem, ez egyáltalán nem elérhetetlen álom.

Anita kezében két gyerek-könyv: „A kutyásat olvasom most, utána meg a macskás fog jönni” – mondja, majd hirtelen témát vált. „Kétszer jártam a 10. osztályt, és engem ott tizenhárom évig ütöttek, vertek, leforráztak.” Úgy érzem, mintha csak erre a pillá-

akkor Zsuzsa, aki aztán kórházi tartózkodása alatt gondozta a kislányt. Szinte hihetetlen, de Zsuzsa évekkal később felismerte Vikit, aki kedves természete miatt azóta az otthon egyik „arca”.

Viki 1983-ban nyitott hátszobával született, édesanyja a barátnőjét, Zitát kérte fel a keresztanyaságra. Zita a lányával gyakran meglátogatta a családot. „Akkor még nem ismertük az érzékenyítés fogalmát, de fontos volt nekem, hogy a gyerekeim lássák és hozzászokjanak, hogy nem mindenki egészséges. A segítés és az elfogadás így természetessé vált számukra.”

Belépünk Viki szobájába, melyen Anitával osztózik. A két lány izgatottan ül a helyiség közepén; nagy pillanat ez az életükben: interjút adnak. „Szeretettel köszöntünk benneteket! Ez a mi szobánk, egy

tölthetnek el néhány napot minden évben: „Körbe-körbe karikáztam az egész jurtát” – nevet Viki, csak azt sajnálják nagyon, hogy idén ez a pandémia miatt elmarad. Aztán megtudjuk, hogy a Foglalkoztató Házat – a gyöngyfűzés Viki kedvence: „Nyulakat csinálunk belőle meg anyagokat.”

Vikiék négyen testvérek. „Összetart a család, beosztják, ki mikor viszi haza Vikit” – ezt már Zsuzsa meséli, és elmondja, körülbelül ötven lakót látogatnak rendszeresen. Másokhoz ritkábban jönnek, és sajnos vannak olyanok is, akikhez soha nem érkezik látogatás. Ezért is fontos, hogy az intézmény nyitott legyen, jöhessenek önkéntesek, és a bentlakók is mehessenek a külvilágba.

Elkészőnünk Vikiéktől, a lányok ebédelni indulnak. Benézünk még az otthon kápolnájába, ahol déli imára gyűltek össze néhányan. Két pedagógus, akik egyúttal hitoktatók is – egyikük a harmóniumon játszik – a gondozottakkal énekel: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden szállítottalak, karjaimba zártalak, örökre enyém vagy...”

A forgatásnak vége, Zitáék hazaindulnak. A készülő kisfilmmel az otthon alapítványa, a Szent Erzsébet Szeretetotthon Alapítvány (számlaszáma: 10402908-29015735-00000000, adószáma: 19184881-1-13) munkáját szeretnék segíteni. Forrást és támogatókat keresnek, hogy az otthonban lévő burkolatokat, világítótesteket és nyílászárókat korszerűbbekre cserélhessék.

Zsuzsával még beszélgetünk kicsit, aki elmeséli, hogy 2011 óta vezeti az otthont, azelőtt sok éven át gondozó, majd vezető ápoló volt itt. „Rengeteg szeretetet kapok tőlük” – mondja, és hozzátéveszi, ez segíti abban, hogy 1992 óta szolgálatként élje meg az itt töltött időt. „Sokszor felvetődik a kérdés, miért engedi a Jóisten, miért emberek ilyen súlyos fogyatékoságokkal éljenek. Az ő életük célja talán az, hogy minket tanítsanak. Hogy jobb emberek lehessünk” – mondja. Búcsúzáskor két könyvet kapok tőle: az egyik az otthon történetét mutatja be, a másik egy itt élő mozgássérült hölgy, Neumayer Zsuzsanna verseskötete. Verseit a barátai több nyelvre lefordították, lélekből szóló költeményei így a világ számos pontjára eljutottak már.

Amíg a családomra várok, még sétálhatok egyet Ipolytólgyesen. A játszótér melletti árnyas parkban, egy padra ülve az ajándék könyveket lapozgatom. Egy apuka sétál el mellettem a két kislányával, az egyikük mellém telepszik, és szó nélkül megölel. Egy pillanatra elhiszem, az otthonon kívül is a benti csodavilágban élhetek.

„Merj bátran bárkit szeretni!
Merj mindig őszinte lenni!
Legalább magadhoz,
ha már máshoz sosem.”
(Neumayer Zsuzsanna:
Merj! című verse)

Szendéné Kiss Nóra
Fotó: Jarabin Kinga

A BIBLIA ÜZENETE

Menjünk együtt!

Mk 6,30–34

„Gyertek ti is, menjünk a pusztaságra egy magányos helyre, hogy pihenjeteK egy kicsit!” Ez az evangéliumi rész a vasárnapi hároméves ciklusban július közepére szokott esni, amikor – legalábbis a nagyvárosi – templomokban már érezhető az uborkaszezon kezdete. Az emberek a végigrobotolt év után kis levegővételeire vágnak, nagyon is jogosan. Jézusnak pedig van szeme az övéire: látja, hogy fáradtak.

Figyelmesen olvasva, több apró részlet is a szemünkbe tűnhet az idézett mondatban. Az egyik, hogy Jézus a pusztába hívja övéit. A pusztta „kemény terepnek” bizonnyult a választott nép negyvenévi vándorlása során, s nem kevésbé Keresztelő Jánosnak a prófétai küldetésében, és Jézusnak a negyven nap alatt megélt kísértések idején. Ez a pusztai csend ugyanakkor gyógyító is lehet. Az embert nem arra „tervezték”, hogy megállás nélkül csúcsra járattva teljesítsen, és állandó nyüzsgés vegye körül kívül-belül. Az édenkert fájának képe már az üdvtörténet kezdetén komoly figyelmeztetés: ember, tiszteld a határaidat! Ezek a határok is „tisztelnek”, védenek minket, ha komolyan vesszük őket. Ha nem, akkor pedig nagy tanulópénz árán megérthetjük: a fizikai határaink követelik a megállást, az elcsendesedést. A majd egyévi bezártság után nagy kísértés lehet, hogy minden elmaradt utazást, látogatást, tevékenységet egyszerre akarjunk pótolni. De hagyunk-e időt magunkra is?

Felkeltheti a figyelmünket Jézus fogalmazásmódja is: „Gyertek (...), menjünk!” Nem azt mondja: menjetek, ne is lássuk egymást

egy ideig! Arra hív, hogy menjünk együtt. Tanítványai, bár igénylik a pihenést, a visszavonulást, ekkor sem vetik le magukról, hogy Krisztus követői. A pihenés órái is józanságra hívnak. Papként, szerzetesként sem „Jézust pihenjük ki”; a napi ima, a szentmise ilyenkor is örömteli része az életünknek. De világi hívőként sem mondhatom, hogy most velem

„

Jézusnak fáradtan is megesis a szíve a pásztor nélküli juhokra emlékeztető, elcsigázott embereken

együtt a hitem is „szabadságra megy” két-három hétre, Istent is elfelejttem, ráérek majd azután foglalkozni vele. Mi Jézussal megyünk szabadságra. Keresztény létünket, hozzá tartozásunkat megélni nem újabb görcs és munka, hanem éppen a belső szabadság forrása. Jézussal is lehet pihenni, a regenerálódás oldottabb perceiben is sugározhatom az örömet, hogy bennem él, együtt vagyunk, a szabadságra is „magammal hoztam” őt.

Szintén elgondolkodtató az idézett mondatban, hogy a „gyertek, menjünk” után nem az következik, amit várnánk. Jézus nem azt mondja, hogy pihenjünk kicsit mi együtt, hanem hogy „pihenjeteK”. Bár tudjuk, Jézus Krisztus valóságos ember, az elfáradást ő is ismeri, nem lehet meg alvás, kikapcsolódás nélkül, mégis önzetlenül az övéiért él. Magát nem igazán kíméli. Nem is mennénk sokra olyan Istennel, aki bejelentené, hogy most ne imádkozzatok, ne gyertek a bajaitokkal, mert pihenek. Jézusnak fáradtan is megesis a szíve a pásztor nélküli juhokra emlékeztető, elcsigázott embereken. Ő a legáldozatosabb „birkaszagú Pásztor”, rá mindig számíthatunk. Még a pihenésünk közben is.

Kovács Zoltán

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (29.)

A papok közötti békecsókra vonatkozóan nincs előírás a liturgikonban, a gyakorlatban mégis jelen van ez a gesztus, amikor több pap szolgál együtt. Ez őrizi a régi hagyományt, hogy nemcsak ők, hanem egykor még a hívek is békecsókot váltottak a Szent Pál-i felszólítás értelmében: „Köszöntések egymást szent csókkal!” (Róm 16,16). De érdemes idézni Szent Máté evangélistát is: „Amikor tehát áldozati ajándékodat az oltárhoz viszed, és ott eszedbe jut, hogy testvérednek valami panasz van ellened, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, menj el, békülj ki előbb testvéreddel, és akkor térj vissza, és vidd fel ajándékodat” (Mt 5,23–24). Ugyanis csak tiszta szívvel, megbékélt lélekkel lehet érvényesen felajánlani az áldozatot, vagyis részt venni a Szent Liturgián. Az Úr iránti szeretet kifejezéséről pedig a következő liturgikus előírás szól: „Az áldozópap megcsókolja a takarót először a diszkosz, azután a kehely felett, s végül az oltárt, mondván: »Szeretek téged, Uram, én erősségem, az Úr az én erősségem és oltalmam« (Zsolt 17,2).” A bensőséges szeretetnek ez a gesztusa vezet a hit imádságos megvallására.

A Hiszekegy a bizánci Egyház liturgiájában mindig jelen van: hétköznap ugyanúgy imádkozzuk vagy énekeljük, mint vasárnap vagy ünnepek alkalmával. Tehát a „hívek liturgiájának” egyik kimagasló pillérét jelenti. Az V. század végéig, amíg elevenen élt az Egyházban a katekumenátus intézménye, csakis a hívek, a már megkeresztelt személyek imádkozhatták a liturgikus közösségben. Addig, amíg nem részesültek a keresztség szentségében, el kellett távozniuk a Liturgiáról. Ezt a régi emléket őrzi a Liturgia szövege, amit előírás szerint vagy az áldozópap, vagy a diakónus énekel fennhangon: „Az ajtókat, az ajtókat.” Vagyis: be kell zárni, és őrízni kell a templom ajtajait, hogy illetéktelenek (azaz a meg nem keresztelt katekumenek) már ne lehessenek jelen a Hiszekegy

imádkozásakor, illetve a Liturgia folytatásán. Szent atyáink ezt is evangéliumi szöveggel magyarázzák: „gyöngyeiteket se szórjátok a sertések elé!” (Mt 7,6).

A papi fennhang folytatása így hangzik: „Bölcsességben figyelmezzünk!” Nagyon fontos felszólítás ez is. Bölcsesség szükséges ahhoz, hogy a Hiszekegy nagyon gondosan és pontosan megfogalmazott szövegét megértjük és megvalljuk. S ehhez elengedhetetlen a figyelem. Nem is akármilyen figyelem, ezért itt is – mint a szentírási olvasmányok előtt – a „figyelmezzünk” felhívás hangzik el, ami sokkal többet jelent annál, hogy „figyeljünk”. Lelkileg így felkészülve következhet tehát a Hiszekegy.

A bizánci liturgiában az úgynevezett Nikáia-konstantinápolyi hitvallást imádkozzuk, amely az első két egyetemes zsinat (325 és 381) szövegéből lett összeállítva. Jelentőségét alátámasztja az a látványos mozzanat, hogy előírás szerint „az áldozópap a nagy takarót az ajánlatok fölött felemelve” enyhén lebegteti. A Szentlélek jelenlétét ábrázolja ezzel, aki a teremtsénnél a vizek felett lebegett (Ter 1,2), most pedig itt van az adományok felett, hogy az alapító szavakkal létrehozza a szent Eucharisziát.

Ivancsó István

SZENTMISEKOMMENTÁR

Evangélium

Az evangélium meghirdetése az igeliturgia csúcspontja. Bár az ige liturgiájában, a maga teljességében Isten szól hozzánk, ez a mozzanat kiemelkedik a többi közül. Az *alleluja* éneklésével – már felállva – a feltámadt Urat fogadjuk, akit Isten nevéen szólítunk.

Az evangéliumokat az apostoli Egyház igel hirdetésének második hullámában foglalták írásba, amikor a keresztény közösségekben megérett az igény arra, hogy a keresztre feszített, de feltámadt názáreti Jézus életének hitelesített elbeszéléseit adhassák tovább. A négy evangélium tehát húsvét fényében fogant, elejétől a végéig átjárja őket a kereszt és a feltámadás titka. Az elbeszélők nem semleges történetmondók, hanem a húsvéti hit örömeinek (evangélium = örömhír, jó hír) továbbadása vezetői őket. A názáreti Jézus életében és tetteiben azt látatják, amit halála és feltámadása hitelesít: ő a prófétáktól megjövendőlt Messiás,

Isten felkentje, aki egyszer s mindenkorra megváltja és összegyűjti népét, benne áll helyre Isten országa. Életének az evangélium lapjain tükröződő tanúsága ezt hirdeti hol rejtetebben (*Márk evangéliuma*), hol egészen nyíltan (*János evangéliuma*).

Amikor tehát a szentmisében meghirdetjük az örömhírt, az esemény az eseményen belül. Maga a Feltámadott jön a körünkbe és szól hozzánk. Péterrel együtt megvalljuk: „Uram, kihez mennénk? Az örök élet igéi nálad vannak” (Jn 6, 68). Tulajdonképpen az evangélium minden meghirdetésénél ott állunk Jézus üres sírjánál, és az evangélium felolvasója is a feltámadás hírnökévé lesz, akár az asszonyok, „akik gyorsan eltávoztak a sírtól, és félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt tanítványainak” (Mt 28, 8).

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Mária Magdolna

Július 22.

A latin egyház hagyományában, a legendákban, a művészetben és a népi ájtatosságokban Mária Magdolna alakja egybeolvadt Betániai Máriaéval, Márta és Lázár húgáival, valamint a névtelen bűnös nőével (Lk 7,36). És bár az újszövetségi kutatások már régen igazolták a keleti egyházat, ahol megkülönböztetik a három nőt, ezt a vallásos hagyomány még mindig nem tükrözi.

Mária Magdolna hiteles alakját a róla kialakult népies kép eléggé eltorzította. Kettős neve annyi jelent, hogy Magdalai Mária. Magdala sózott haláról híres halászati központ volt a Genezáreti-tó nyugati partján.

Az evangéliumok nem tudósítanak arról, hogy ez a nehéz sorú asszony miként találkozott Jézussal. Csak Lukács egyik utalásából és Márk megjegyzéséből tudjuk, hogy Jézus hét ördögöt űzött ki belőle. A Bibliában a hét meghatározatlan, de nagy számra utal, és legtöbbször a teljességet érzékelteti. Mária Magdolna tehát egészen „megszállott” volt, mely állapotot a bűnnel azonosítottak. Jézus tanítása szerint a gonoszságért és a sötétségért nem lehet csak a sátánt felelőssé tenni: „A szívből törnek elő a gonosz gondolatok, a gyilkosság, a házasságtörés, a kicsapongás, a lopás, a hamis tanúság, a káromlás” (Mt 15,19). Az ember felelősséggel tartozik tetteiért. Mária Magdolna tehát egészen közvetlen módon tapasztalhatta meg, hogy Isten a szívünkben Jézus Krisztus által megtöri a gonosz hatalmát. Jézus megszabadította és meghívta, hogy kövesse. Mária Magdolna azon asszonyok között volt, akik szolgálták az Urat, és elkísérték a Golgotára is, amikor az apostolok János kivételével már elfutottak. Haláláig hű maradt

János szerint Mária Magdolna külön is tanúja volt a feltámadásnak. Ez a megkapó jelenet, illetve Jézus akkor elhangzó talányos szavai a mai napig sokakat foglalkoztatnak. „Ne érints” – szolt a korábbi fordítás, de az újabb Szentíráskutatások rámutatnak: az ige, amely ennél a résznél szerepel, folyamatosan végbemenő cselekvésre utal, azaz Mária Magdolna fogta Jézust, aki valójában azt kérte, engedje, ne tartsa fel (Jn 20,17).

Az Úr arra választotta ki Mária Magdolnát, hogy megvigye a feltámadás örömhírét az apostoloknak, akik még mindig nem akarták érteni az írásokat. Ezért kapta az apostolok apostola nevet. Ünnepe Keleten már a 8–9. században megtartották, a nyugati egyházban azonban csak a XII. század után terjedt el a tisztelete.

L.K.

A hét liturgiája

B év

JÚLIUS 18., ÉVKÖZI 16. VASÁRNAP (Szent Hedvig királynő, Frigyes, Arnold, Milán) – Jer 23,1–6 (*Az Úr összegyűjti országában a választott nép elszórt fiait, mint a jó pásztor az elszéledt juhokat.*) – Ef 2,13–18 (*Krisztus, a mi békességünk, a két népet önmagában eggyé tette.*) – Mk 6,30–34 (*Jézus megértő szeretettel fordul az emberekhez, mert olyanok, mint a pásztor nélküli juhok.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 551, Ho 227 – EE 143, Ho 119 – EE 596, Ho 274 – EE 361.

JÚLIUS 19., HÉTFŐ (Emília, Arany, Stella, Arzén) – Kiv 14,5–18 – Mt 12,38–42.

JÚLIUS 20., KEDD – *Szent Apollinaris püspök és vértanú emléknapja* (Illés, Margarita, Marina) – Kiv 14,21 – 15,1 – Mt 12,46–50.

JÚLIUS 21., SZERDA – *Brindisi Szent Lőrinc áldozópap és egyháztanító emléknapja* (Dániel, Daniella) – Kiv 16,1–5.9–15 – Mt 13,1–9.

JÚLIUS 22., CSÜTÖRTÖK – **SZENT MÁRIA MAGDOLNA ÜNNEPE** (Magdaléna) – Én 3,1–4a vagy 2Kor 5,14–17 – Jn 20,1.11–18.

JÚLIUS 23., PÉNTEK – **SZENT BRIGITTA SZERZETESNŐ, EURÓPA TÁRSVÉDŐSZENTJE ÜNNEPE** (Lenke) – Gal 2,19–20 – Jn 15,1–8.

JÚLIUS 24., SZOMBAT – **Árpád-házi Szent Kinga szűz, szerzetesnő emléknapja** (Krisztina) – Kiv 24,3–8 – Mt 13,24–30.

JÚLIUS 25., ÉVKÖZI 17. VASÁRNAP (id. Jakab apostol, Kristóf) – 2Kir 4,42–44 (*Elizeus próféta húsz árpakenyérrel jóllakatta a népet, sőt még marad is belőle.*) – Ef 4,1–6 (*Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség azok számára, akik egybetartoznak Krisztusban.*) – Jn 6,1–15 (*Jézus hirdeti az evangéliumot, és a csodálatosan megszorított kenyérrel táplálja az embereket.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 221– EE 551, Ho 221 – EE 150, Ho 116 – EE 598, Ho 214 – EE 280.

Mindennap feladat, hogy kitaláljuk, hogyan tovább

Útkeresés egy kistelepülési iskolában

Milyen lehetőségei vannak egy egyházi iskolának egy faluban, ahol a szülők nemzedéke vallás nélkül nőtt fel, és a gyerekek többsége hátrányos helyzetben él? A román határ közelében fekvő Fülöpön, a Néri Szent Fülöp Általános Iskolában százhuszonnyolc fiatal tanul és szerez bizonyítványt. Popovics Ferencné igazgatót és Eiben Tamás iskolalelkészt kérdeztük.

Hazánk észak-keleti csücskében, a román határnál fekvő Fülöp zsákfalú. A település a rossz közlekedési viszonyok miatt már évtizedek óta nem vesz részt a megye gazdasági, társadalmi, kulturális vérkeringésében. Ezerhétszázan lakják, iskolája mégis veszélybe került. Nem volt alaptalan a feltételezés, hogy az iskolaközpontok létrehozásával a nagyobb településeken gyűjtik majd össze a gyerekeket, és összevonják az iskolákat. A fülöpi általános iskolát összefogással megmentették, sőt felújították, modernizálták, kiváló színvonalú feltételeket teremtek az oktató-nevelő munkához.

„Öt év alatt több fejlesztés történt itt, mint a megelőző három évtizedben” – mutat

éltek itt. Volt a faluban lelkipásztor, nemzedékek nőttek fel a lelkiatyasága idején. Ez ma is meglátszik az ötvenes, hatvanas korosztályon. A települőkkel azonban megintogtak a természetes viszonyok” – meséli a pap.

A Néri Szent Fülöp körzeti iskola, fel kell venniük mindenkit, aki itt lakik, és nem küldhetnek el senkit, bármilyen bomlasztó a jelenléte. Az iskolában a 120 gyerek 72 százaléka hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű. A sajátos nevelési igényű gyerekek aránya 10 százalék, beilleszkedési és tanulási nehézséggel a tanulók 19 százaléka küzd. Az első osztályban szinte minden gyerek cigány származású, nagyon nehéz számukra a beilleszkedés.

dolgozni, és minden sokkal könnyebben megy. Már gyakorlatot szereztem abban, hogyan tegyek félre mindent” – mondja.

Tamás atyának, aki egyházi iskolában nőtt fel, sok mindennel kapcsolatban meg kellett változtatnia a gondolkodását, amikor Fülöpre került. „Ha kívülről néz az ember erre a helyzetre, úgy tűnik, semmi értelme, de ha a részese lesz a mindennapoknak, mindent másképpen kezd látni” – írja le az apró lépések módszertanát. „Az első órán láttam, hogy nem azt kell megtanítanom, mi a Szentháromság, hanem el kell érnem, hogy a gyerekek figyeljenek rám, leüljenek és kinyissák a könyvüket. Klasszikus értelemben vett lelkiéletet élni itt nem lehet, hiszen már a szülők sem jártak templomba. Egy-egy lelkinapon nem a szentmise a megoldás, mert az nem része az életüknek. Közösségi programokat kell szervezni, az emberi kapcsolatokra helyezni a hangsúlyt. Ha jelen vagyunk az emberek között, sokat változnak. A közös élmények nagyon fontosak” – mondja Tamás atya, és hozzáteszi, az a célja, hogy a vallási élet ne teher legyen az itt élőknek, hanem lehetőség, amit önként választanak.

Az iskolai nevelésben fontos szerepet kapnak a közösségi programok: a gyermeknap, a Néri-nap, a diákönkormányzati nap (DÖK-nap)

és az egyházi, illetve a nemzeti ünnepek. Ezeken mindig közösen kell létrehozniuk valamit a tanulóknak. Mozaikot készítenek Szent Mártonról vagy kiselejtezt függönyből rózsafüzért csinálnak, közö-

sen öltöztetik fel a DÖK-királyt. Sokan szeretik a színjátszást, ezért színdarabot tanulnak Szent Márton életéről és Szent Erzsébetéről, legutóbb pedig egy pünkösdi történetet adtak elő a másodikosok. Majusban, anyák napjára dallal készültek a gyerekek, a produkciót felvették videóra, és lejátszották az anyukáknak. Minden osztálynak van Facebook-csoportja is. Ünnepek előtt a diákok közösen kézműveskednek, és a műveiket hazavihetik a családtagjaik-

zett az iskolába, hogy lelkipapot tartsanak a diákoknak és a tanároknak. Popovics Ferencné szeméből a könny is kicsordul, amikor erről mesél. „A napot záró szentmise után körém gyűltek a gyerekeink: Hívja el őket máskor is! – rángatták a karom.” És a folytatásra nem kellett sokáig várni. 2017-ben meghívták a miskolciak a fülöpi gyerekeket. A hetedikesek részt vettek egy képzésen, és a következő tavasszal már ők tartották a kiscsoportos beszélgetéseket az

Eiben Tamás:
„Közösségi programokat szervezni, az emberi kapcsolatokra kell helyezni a hangsúlyt”

nak ajándékba. „Sokszor megélem, hogy velünk van a Jóisten. Olyan szép alkotásokat tudnak készíteni! Ki kell használnunk ezt a lehetőséget, mert a gyerekek nagyon szeretnek munkálkodni, különösen, ha együtt dolgozhatnak. Megmozgatja őket a közös

általános iskola lelkinapján.

A jezsuita vezetőképzőn minden hetedik osztályos részt vett. Az iskolában ugyanis alapelv, hogy nem válogatják ki a legjobb tanulókat, hanem az egész osztálynak, minden gyereknek igyekeznek felkínálni az adódó lehetőségeket. Hiszen nem a legjobbaknak kell összeforogniuk, hanem az osztályközösségnek. A színdarabokban is az egész osztály szerepel.

A nevelés másik pillére az állandó jelenlét, a folyamatos odafigyelés a gyerekekre. Ennek tanúi vagyunk a látogatásunkkor is. Az igazgatónő, Mária hol az egyik lánynak szól oda a folyosón – De szép a hajad! –, hol egy kislány csodálkozik rá – Milyen nagyot nőttél a karantén alatt! –, hol beszélgetni hívja a hamarosan következő előadás szereplőit. „Érezhető, milyen fontosak a gyerekeknek ezek a gesztusok. Ha személyes a kapcsolat, könnyebben megy a munka.” Tartja a kapcsolatot a szülőkkel is, látogatja a családokat. „Igyekszem jóban lenni a szülőkkel, ez közös érdekünk. Így szóba hozhatók

kényes kérések is, például ki mondhatom, hogy figyeljenek jobban a gyerekek ruhájának tisztaságára.”

Az iskolai élet napi valóságához hozzátartoznak a gyerekek közötti konfliktusok is, amelyek sokszor megnehezítik a munkát. Az igazgató úgy fogalmaz: megtanulták, hogy az adódó gondokat mindig helyben kell kezelni. „Ha nem tesszük, a konfliktus folytatódik az utcán vagy otthon. Nem ritkán összeverekedtek a gyerekek, aztán a családok is egymásnak mentek. Mit tehetünk? Volt egy tanfolyam, amely az iskolai konfliktusokról és ezek keresztény megoldási lehetőségeiről szólt. Pályáztunk rá, és az egész tantestület részt vett ezen a képzésen. Nagy jelentőséget tulajdonítottam annak, hogy mindannyian együtt voltunk, közösen hallottuk, mit tehetünk ezekben a helyzetekben. A tantestület tagjai sokfélék. Egy pedagógus, aki húsz éve alkalmazza a maga módszerét, nem fog megváltozni egy hatvan órás tanfolyamtól. De ha a tanári közösség kap egy impulzust, akkor kicsit mindenki akar változni” – avat be az erőfeszítéseikbe.

Annyi bizonyos, hogy mára kevesebb az iskolai konfliktusok száma, ezt a félévente készített beszámolók is mutatják. Az igazgatónő minden segítségért igyekezett igénybe venni ehhez. Amikor az egyházmegye megkérdezte, mire lenne szükségük, azt kérte, hogy részt vehessen egy mediációs képzésen. Az ott tanultak alapján kialakított egy módszert, ami nagy segítséget jelent az iskolai konfliktusok kezelésében.

A gondokat megoldani nem mindig lehet, de a fülöpi megtanultak boldogulni a nehéz helyzetükben. „Szükség van arra, hogy mindig legyen egy új ötlet, egy új kezdeményezés. És van is. Aki az itteni mindennapokban él, nehezen veszi észre a változást, mert a fejlődés nem egyik napról a másikra történik. De egy-egy visszatekintő beszámoló világosan megmutatja a mérföldköveket. És mindig továbblendít egy jól sikerült közös szereplés, egy kedves levél, a kérdés, hogy mikor érek rá megbeszélni valamit. Kellenek ez az apróságok. Egy-egy beszélgetés után mindig érezhető a javulás, még ha utána kezdődik is minden előlről.”

Az iskola vezetése nem fárad bele az újításokba. „Mindennap egy újabb feladat, hogy kitaláljuk, hogyan tovább. A körülmények miatt sokszor kell megküzdenünk a sikertelenség, a kudarc érzésével. Van, hogy úgy érezzük, reménytelen ez a harc, de aztán mindig beleállunk az újabb feladatokba, és kezdjük előlről. Mi értelme itt mindennek? – kérdezik sokszor. Nem állítom, hogy soha nem érkezhet el az a pont, amikor azt mondom, nem megy tovább. De a mindennapokban mindig kapunk a Jóisténtől segítséget, egy-egy újabb lökést a folytatáshoz.”

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Popovics Ferencné:
„Öt év alatt több fejlesztés történt itt, mint a megelőző három évtizedben”

körbe az igazgatónő, Popovics Ferencné Mária az udvaron. Az új játszótér mellett rekortán burkolattal ellátott sportpálya és fedett kerékpártároló létesült. Az épületet szigetelték, a tetőn napelemeket helyeztek el, a termekben digitális tábla segíti az oktatást. Az iskolát 2016-ban vette fenntartásába a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye. Az átvettelt a polgármester kezdeményezte, és a szülők egyhangúlag támogatták ezt a kérést. „Példa nélküli összefogás volt a szülők, a pedagógusok, a faluvezetés és az egyházmegye között” – mondja az igazgató. „Az iskola az egész tanyavilág számára kapaszkodó. Ha az Egyház nem vállalna részt a feladatokban, lassan a településtáblát is le lehetne szerelni” – teszi hozzá Eiben Tamás atya, az iskolalelkész.

Fülöp gazdasága egykor a mezőgazdaságra épült, címerében ott a két korábbi fő termény, a dohány és a málna. A falu a környező tanyavilág központja volt. Az emberek megélték a földből, életképes volt ez az életforma. Negyven évvel ezelőtt még három iskola is működött a telepen. Mára az emberek felhagytak a földműveléssel, és munkalehetőség híján sokan elköltöztek. Csak az olcsó házak vonzották ide a betelepülőket, akik azonban a vándoréletmóddal és a gyökértelenséggel járó minden gondot és nehézséget is magukkal hozták. „Ember-séges, lelkiismeretes emberek

Szegregáció? Ha nem lenne Fülöpön iskola, más településre kellene utaztatni azokat a gyerekeket, akik a saját falujukban is nehezen érnek be az osztályba a tanítás kezdetére. Az igazgató minden családot ismer, a pap és a tanárok személyesen figyelnek minden tanulóra. Ennek köszönhető, hogy ma már alig van lemorzsolódás az intézményben. A gyerekek bizonyítványt szereznek, sőt, a többség folytatja a tanulást, szakmát is szerez.

Palánki Ferenc megyéspüspök alapállása, hogy az Egyháznak küldetése szerint hirdetni kell Isten országát. Ennek a misszióknak része az is, hogy Isten szeretetében neveljék a gyerekeket felelősségteljes és felelősséget vállalni tudó felnőttekké. A fülöpi iskolában megküzdnek a diákokért. Azt tapasztalják, hogy jó példával, közelséggel, szeretettel nehéz körülmények között is boldogulni lehet.

Popovics Ferencné 1986 óta tanít, és szavaiban nyoma sincs a fáradtságának, fásultságának. Minden lehetőséget igyekszik megragadni a gyerekek érdekében. Amikor egyházi fenntartásba kerültek, részt vett a Katolikus Pedagógiai Intézet továbbképzésén, elvégzett egy motivációs kurzust, és képzett mediátor lett. Mindig észreveszi, hol lehet tanulni valamit, és azt is tudja, hogy a lelki feltöltődést sem szabad elhanyagolni. „Ha rászámom az időt a Jóistenre, utána nyugodtabban tudok

Július 3-án Fehérváry Örs Jákó OSB rektor mutatta be a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanév végi hálaadó szentmiséjét a Duna-parti Piarista Kápolnában.

Az intézmény oktatói, munkatársai, hallgatói, végzős diákjai és hozzátartozóik együtt imádkoztak és adtak hálát a tanév során kapott kegyelmekért. A Te Deum-szentmisét követően diplomaosztó ünnepséget tartottak a főiskola aulájában.

A bevezető során a főiskola rektora arra hívta a jelenlévőket, hogy közösen adjanak hálát: „Szent Tamás apostol ünnepén azért vagyunk itt, hogy megünnepeljük ennek a tanévnek a lezárását a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, amit az Ő kegyelméből együtt tanulással, tanítással, közös munkával eltölthettünk. Hálát adunk a Jóistennek, mert a hála az a legfontosabb emberi gesztus, ami elérhetővé teszi az életünket, ami ajándékként tudja fogadni mindazt, amit kapunk.

A hála képessé tesz bennünket arra, hogy akkor is örömet találjunk az életben, amikor első látásra talán nem lenne okunk rá.”

Fehérváry Jákó szentbeszédében Szent Pál apostolnak az efezusiakhoz írt leveléből idézett: „Nem vagytok már idegenek és jövevények, hanem a szentek polgártársai és Isten háza népe” (Ef 2,19). A szentírási részlet üzenetével bátorította a jelenlévőket: mindannyian Isten szeretett gyermekei vagyunk, és úgy fűz magához, mint ahogy egy gondos apa vagy figyelmes anyja kötődik gyermekéhez.

Ha ebben a tudatban élünk, és ezt az üzenetet tekintjük egyéni életünk és közösségi életünk vezérszavának, az megvédhet attól, hogy nagyon messzire eltávolodjunk a Jóistentől; vagy ha mégis eltávolodunk, támogat abban, hogy visszatérhessünk az atyai házba.

Ugyanakkor figyeljünk, ne hogy átadjuk magunkat a megszokás rutinjának, és azt gondoljuk, hogy ránk már nem vár semmilyen újdonság. Ne tartsuk szokványos dolognak az Istenhez tartozás csodálatos ajándékát! Legyünk

ébernek, és engedjük, hogy megleljen bennünket az Isten! A pihenésben erőt meríthetünk és visszatálhatunk ahhoz az imához, amelyben újra és újra megízlelhetjük az Istenhez tartozásunkat.

A szentmise a Te Deum elneklésével zárult.

Az ünnepélyes diplomaátadás alkalmával egy mondat

osztott meg útravalóul a főiskola rektora az öreg szerzetes atyáktól, a Remete Szent Antal nevéhez fűződő 17. apophthegmát az *Apophthegmata Patrum*, az atyák mondásainak gyűjteményéből.

Egyszer öregek jöttek Antal abbához, amikor József abba is vele volt. Az öreg próbára akarta őket tenni. Idézett

egy szentírási verset, és kérdezni kezdte őket, kezdve a legfiatalabbakon, hogy mit jelent. És mindegyik megmagyarázta, amennyire tőle tellett. Az öreg azonban mindegyiknek ezt mondta: „Még nem találd el.” Végül azt mondta József abbának: „Véleményed szerint mit jelent ez a mondat?” Az így válaszolt: „Nem tudom.” Erre így szólt Antal abba: Nos, József abba találta meg a megoldást, amikor azt mondta: »Nem tudom.«

Ez a történet nem azt jelenti, hogy nem tudunk semmit, hogy hiába tanulunk. Mindannyian keressük a mondatokat, értelmezéseket, hogy Istentől, a hittitkokról és Jézus tanításáról beszéljünk. A történetben is mindenki megpróbálta megmagyarázni a példabeszédet. Hosszú az út, ameddig az ember eljut addig a mondatig, hogy „nem tudom”. Ezt az utat végig kell járni, hosszú spirituális, tanulási, intellektuális és emberi úton juthatunk el, amelyet tá-

mogat a teológiai tanulmányok vállalása is.

„A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola is ezen az úton jár: körben ülünk, mint Antal körül a szerzetestestvérek, és legjobb tudásunkat beleadva keressük azokat a mondatokat, amelyek az eleven hagyomány értelmezéséhez, életre váltásához visznek bennünket közelebb” – hangsúlyozta Fehérváry Jákó.

A rektor köszönetet mondott minden hallgatónak, oktatónak, a könyvtárosoknak, különösen kitartásukért, erőfeszítésükért, kreativitásukért a nehéz helyzetekben. Kifejezte megbecsülését a hallgatók felé, akik család, gyermeknevelés és munka mellett időt szankítottak arra, hogy pallérozzák magukat, és megköszönte a családtagoknak is a támogatásukat. A diplomákat a következő gondolattal adta át: Az oklevél nem védeltségi igazolvány: nem fogja megvédeni Önöket a kérdésektől, a kísértésektől, a kihívásoktól, de utat nyit Önöknek, hogy azokkal szembe tudjanak nézni.”

Az esemény a rektor áldásával és a himnusz elneklésével ért véget.

Forrás és fotó: Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola

Szaléziak a hátrányos helyzetű fiatalokért

Rendházavató és az épülő műhelycsarnok bokrétaünnepé Kazincbarcikán

(Folytatás az 1. oldalról)

Örömnapot ünnepelünk – mondta a szalézi rendház kápolnájában a házat és a benne munkálkodókat, a hátrányos helyzetű fiatalokért minden követ leleményesen megmozgató szerzeteseket, világiakat megáldó Andrásfalvy János szalézi tartományfőnök (*alsó képünkön*). „Óh, óh, Don Bosco...” – hangzott fel a szent térben a rendalapító szellemiségét, alakját felidéző vidám dal, orgonakisérettel, lelkes taps kíséretében.

Andrásfalvy János hangsúlyozta, hogy a szalézi rend a fiatalok javára működtet intézményeket szerte a világban, ahogy itt, Kazincbarcikán is.

Két évtizede működik a városban szalézi iskola, Ternyák Csaba egri érsek pedig a helyi plébániát is a szerzetesekre bízta, felépült a sportszarnok, s mostanra a rendház is.

Ahogy Don Bosco mondta, „kell egy otthon”; a szaléziak nem magányos harcosok, közösségben dolgoznak, ez az életszentség útja számukra – tette hozzá a tartományfőnök.

Ábrahám Béla rendházigazgató halálját fejezte ki a mindazoknak, akik a munkájukkal segítettek a Szalézi Ház és környezete megújítását, köszönetet mondott az együttműködő partnereknek.

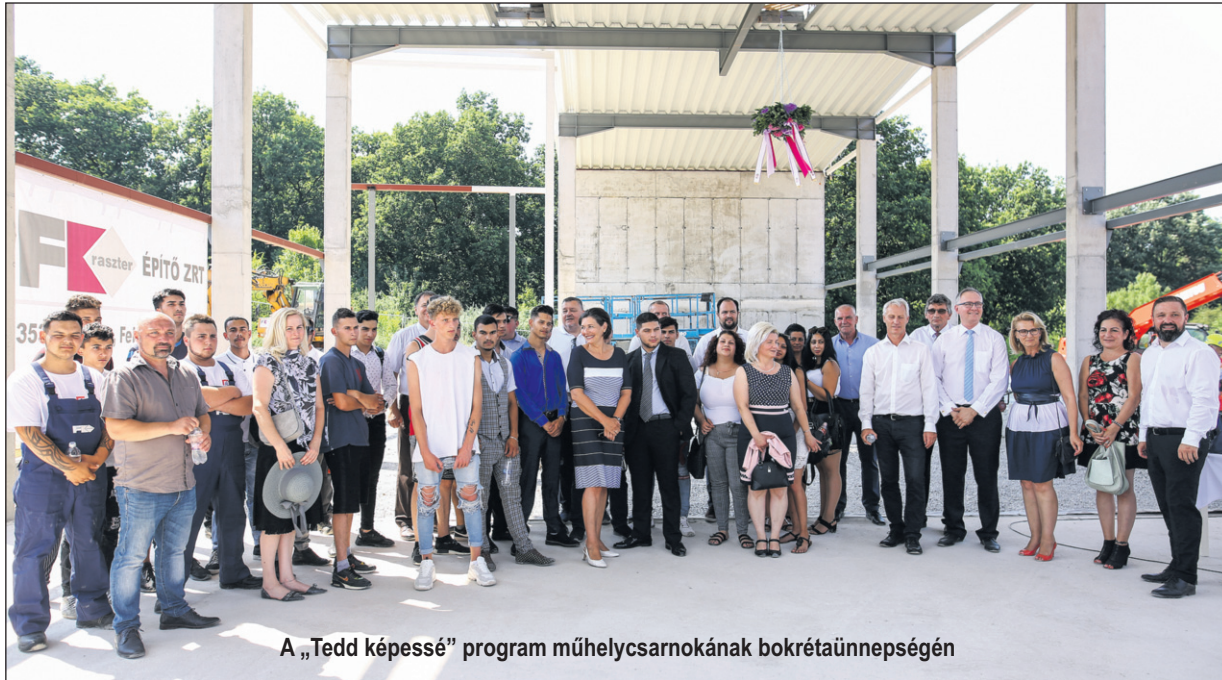
A szerzetesház kápolnájában jelen volt többek között Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára is, aki beszédében rámutatott: igényesség jellemzi a felújított ház tereit, s ez az igényesség példa, amit tovább kell adni.

A házavató az épület bejáratánál a nemzeti színű szalag átvágásával folytatódott, majd a jelenlévők átvonultak a következő helyszínre, ahol megtartották a „Tedd képessé” program műhelycsarnokának bokrétaünnepségét.

Az épülő csarnokban tanműhelyeket alakítanak ki, ahol többek közt varroda és gépészműhely működik majd.

A többfunkciós emeleti rész, ahol a bokrétaünnepség sor került, a jövőben hegesztőműhely üzemeltetésére is alkalmas lesz.

A kazincbarcikai Don Bosco Szakiskola „Tedd képessé” elnevezésű pilotprogramja a

A „Tedd képessé” program műhelycsarnokának bokrétaünnepségén

kormány támogatásával valósul meg, és a lemorzsolódás által fenyegetett, hátrányos helyzetű iskolás fiatalok képzésben tartására irányul; célja, hogy kevesebb mint két év alatt szakmát adjon számukra, odaadón törődve velük, mester és tanítvány személyes kapcsolatán keresztül.

A Szalézi Ház épülete Kazincbarcikán

Az épülő műhelycsarnok fémipari munkások, lakástextil-készítők, kőművesek, csőhálózat-szerelők és szobafestők gyakorlati képzésének helyszíne lesz.

Az ünnepségen Andrásfalvy János tartományfőnök és Soltész Miklós államtitkár tette a bokréta egy emelőszerkezeten állva a műhelycsarnok tetejére, s a rendezvény alkalmával időkapuszlat is elhelyeztek az építményben.

Az ünnepi program a továbbiakban a Don Bosco Sportszarnokban folytatódott, ahol Pus-

kás Balázs, a „Tedd képessé” pilotprogram szalézi rendtartományi felelőse ismertette a projekt részleteit.

A fiatalok hatféle szakmából választhatnak a már jelenleg is működő műhelyiskolában. Az iskola egy-egy tanulója az ünnepi rendezvény alkalmával video-összeállítás keretében beszélt a munkájáról, a tanulási folyamatáról: kiemelték a mesterek (mentorok) részéről érkező dicséret fontosságát és azt, hogy a jól végzett munka büszkeséggel tölti el őket.

Puskás Balázs, a program felelőse hangsúlyozta, a műhelyekben a képzés rugalmas, a tanulók a mentorok (mesterek) példája nyomán és segítségével sajátítják el a szakmai fogásokat, és a munkájukért fizetést kapnak, illetve ha szükséges, a személyes képésüket pszichológus és fejlesztő pedagógus segíti.

Örömmel jelentjük, hogy jól működik ez a képzési forma, a diákok szeretik a műhelyiskolát – mondta Puskás Balázs, majd a sportszarnok rendezvénytermében az előadói pulpitushoz szólította a részzakmát kitanult harmincöt fiatal, akik nagy tapsot kaptak.

A rendezvényen a továbbiakban felszólt többek között Sztika Péter, Kazincbarcika polgármestere; Demeter Zoltán református lelkész, a térség parlamenti képviselője; Soltész Miklós államtitkár, valamint Pölöskei Gáborné helyettes államtitkár, aki elmondta, hogy a „Tedd képessé” program példaértékű, a Szakképzés 4.0 országos stratégiájának is része lett, s ezzel a

gyerekekkel való törődés, a lemorzsolódás fenyegette diákokra való odafigyelés, a nevelve tanítás szemlélete beépült az állami oktatási rendszerbe is.

Az ünnep végén Ábrahám Béla szalézi rendházigazgató vetített képes előadásában bemutatta a Szalézi Ház kialakításának részleteit, majd Andrásfalvy János mondott köszönetet a jelenlévőknek, s mindazoknak, akik segítettek a fejlesztések megvalósításában.

K. L. Fotó: Lambert Attila

A béke forrásánál

Megújult a márianosztrai kegytemplom és környezete

A Boldog Özséb Program keretében kívül-belül megújult kegytemplomot és a felújított többi létesítményt július 7-én a márianosztrai plébániakertben tartott hivatalos átadás alkalmával Puskás Róbert Antal pálos tartományfőnök áldotta meg.

A Pálos Rend 2020-ban emlékezett meg a rendet megszervező Esztergomi Boldog Özséb halálának 750. évfordulójáról.

A kormány támogatásával megvalósult, több éven át tartó Boldog Özséb Program keretében az egész magyarországi pálos rendtartományban megújultak a templomok, a kolostorok, és a pálos rend társadalmi beágyazottságát elmélyítő kulturális programokra kerül sor (könyvek és CD-k kiadása, pálos-kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban stb.).

A Boldog Özséb Programnak köszönhetően Márianosztrán teljesen megújult kegytemplom várja az odaérkezőket. Felújították a Mária Lak közösségi épületet, a plébániaépületet, átalakult a plébániakert, ahol új autó- és buszparkoló helyeket létesítettek.

A plébániakertben egy új, kétállásos garázsépület is felépült, korszerű mellékhelyiségekkel a zárandokok számára. Az energiatakarékosságra és a környezettudatosságra figyelemmel napelemes rendszert telepítettek a kegyhelyen.

Megújult a márianosztrai kálvária is – a hozzá tartozó kápolnával és szabadtéri mi-

sézőhellyel együtt. Képeket és feliratokat kaptak a stációk, restaurálták a szobrokat.

Felújították a márianosztrai bazilika külső homlokzatát, és befejeződött az orgona javítása is.

A márianosztrai projektelemek állami segítséggel, a Boldog Özséb Program (EGYH-KCP-18-P-0183) keretében közel két év alatt valósultak meg.

A július 7-i átadási ünnepségen többek között jelen volt Burikné Moóri Tamara, Márianosztra polgármestere, Rétvári Bence parlamenti államtitkár, Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár, Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár, Zambó Péter erdőért felelős államtitkár, valamint Katona János, a Márianosztrai Fegyház és Börtön parancsnoka.

Az ünnepségen Sudár Annamária előadóművész, a Boldog Özséb Program kulturális részének felelőse, a rendez-

ahol részük volt annak a kolostornak a megalapításában, amely ma a pálos rend központja.

Sudár Annamária felhívta a figyelmet arra, hogy a mostani márianosztrai ünnep előtt tíz nappal adták át a pálos-szentkúti kegyhelyen megvalósult beruházásokat. Pálosok címmel jelenleg is látogatható a Magyar Nemzeti Múzeum időszaki kiállítása, illetve a Pálosan szép az élet elnevezésű kiállítóbusz éppen ötvenharmadik állomáshelyén, Zalaegerszegen tartózkodik, és ezt a „mozgó múzeumot” közel tizenötezer ember látta már.

Puskás Róbert Antal pálos tartományfőnök beszédében ismertette a márianosztrai felújítás részleteit, majd kiemelte: a kegyhely a megújulás és az evangelizáció fontos eszköze, „biztos pont a gyógyulást és a normalitás forrásait kereső emberek számára”.

„Mi, pálosok szeretünk a jövőbe tekinteni, s megfontolni, hogy mire hív meg jelen korunk és mai Egyház – fogalmazott a tartományfőnök. – A mostani fejlesztések lehetősé-

get teremtenek arra, hogy szembenézzünk magunkkal, mi mit tehetünk a jövőért.”

Burikné Moóri Tamara márianosztrai polgármester méltatta a pálosok szerepét a település életében.

Rétvári Bence parlamenti államtitkár, a térség országgyűlési képviselője rámutatott: könnyű szeretnünk a pá-

losokat, hiszen ők is magyarok, keresztények, és reménytelen időkben is reményt adtak. A pálosok a béke üzenetét

hordozzák, s ez a béke a vallásszabadság alapja is, amely értéket napjainkban egyre sürgetőbb feladat megvédenünk – mondta a politikus.

Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár arról beszélt, hogy a kormány támogatásával most megvalósult pálos fejlesztések által az egész or-

Puskás Róbert Antal pálos tartományfőnök áldotta meg a felújított kegyhelyet

szág gazdagodik, „azok a nem hívó emberek is, akik turistaként ellátogatnak ide, a Börzsönybe”. Reményét fej-

te ki, hogy soha nem térnek vissza azok az idők, amikor a keresztényeknek meggyőződésük miatt büntetőjogi szankciókat kellett elszenvedniük. (Köztudott, hogy kommunizmus idején a márianosztrai börtönben számos egyházi személy raboskodott). Napjainkban egyre nagyobb erővel és egyre szélesebb körben próbálják lejáratni, gúnyolni a zsidó-keresztény tanítást, pedig a tízparancsolat minden ember szívébe, lelkébe bele van vésvé, még akkor is, ha bűnös emberként élünk ebben a világban. Ki kell állnunk a keresztény értékekért – hangsúlyozta Soltész Miklós.

Az államtitkár egyúttal jó hírt is közölt a jelenlévőkkel: kormányhatározat született a nagy erejű és kiterjedésű horvátországi földrengés következtében károsodott pécsi pálos templom helyreállításának állami támogatásáról.

Az államtitkár beszéde után, az avatási ünnepségen a szalagátvágás következett, majd Puskás Róbert Antal tartományfőnök megáldotta a felújított létesítményeket, amelyek által „Isten gyógyulást és megújulást kíván adni az ideérkezőknek”.

A rendezvényen közreműködött a Szederinda Népdalkör – többek között előadták Gérecz Attila költő, az 1956-os forradalom és szabadságharc hőisének a váci börtönben írt, s a pálosoknak dedikált Boldog Özséb-himnuszát.

Az avatási ünnepség zárásaként Szarvas Regina játszott fuvalán, majd Vízi Gábor András pálos házfőnök, márianosztrai plébános a bazilikába hívta az egybegyűlteket. Köszönetet mondott mindenkinek, aki részt vett a felújítási munkálatokban.

A pálos házfőnök hangsúlyozta: a béke és a megújulás forrása „a lelkünk békéje, amely Krisztus ajándéka”. Imádkozott a jelenlévőkért, Magyarországot.

A Miatyánk és az Üdvözlégy közös elimádkozása után a házfőnök áldásával ért véget a rendezvény a megújult márianosztrai kegyhelyen.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Hálaadás a Fokoláre Mozgalom pakisztáni gyerekeket támogató kezdeményezéséért

Hálaadó szentmisét mutatott be Beer Miklós püspök a budapesti Rózsafüzér Királynéja-templomban a Fokoláre Mozgalom pakisztáni gyerekek tanulását támogató kezdeményezéséért június 28-án, Szent Péter és Pál apostolok ünnepének vigiliáján. Tóth Judit és Téglásy Klára személyes hangvételű beszámolóját tesszük közzé.

Valóban nem gondoltunk másra, mint arra, hogy végre hálát tudjunk adni mise formájában is, amikor a koronavírus-járvány valamennyire elcsendesült. Vártuk ezt a pillanatot, hiszen az elmúlt években is tudtuk, hogy mi csak asszisztálunk, Isten munkatársai vagyunk ebben a történetben, amely négy éve kezdődött. Ekkor érkezett el hozzánk az a hír, hogy Pakisztánban, ebben a 90 milliós muszlim országban van egy kis sziget, egy szociális központ, ahol

kaszton kívüli hindu és keresztény gyermekekkel tördök egy katolikus közösség, a Fokoláre Mozgalom tagjai. Ezek a gyermekek családjukkal mélyszegénységben élnek, és számukra álmom, hogy iskolába tudjanak járni, mert az állami oktatás is pénzbe kerül.

Olyan volt ez, mint egy kiáltás, amelyre válaszolni akartunk és válaszoltunk is, mert többen az iskoláztatási projektünk mellé álltak, segítettek pénzzel, a hír továbbadásával, imával és más módon. Ennek következtében elmondhatjuk, hogy 2017 óta évente körülbelül kilencven gyermek és családjuk támogatására gyűlt össze pénz. Olyan ez a gyűjtés, mint egy nagy mozaik: történetek mozaikja, mert rendszeren érkeztek és érkeznek a visszajelzések. Ezek győzték meg minket arról, hogy itt maga Isten a főszereplő és

mindazok, akik az ő munkatársai lettek, akik bármilyen módon rámozdultak és válaszoltak erre a kiáltásra.

Számunkra külön ajándék, hogy a szociális központból is rendszeresen érkezik visszajelzés. A szülők, gyerekek, pedagógusok köszönetüket, há-

lájukat ezer módon fejezik ki, például egy kézzel hímzett térítővel is, amely a Rózsafüzér Királynéja-templomban az oltárt díszíti.

A legnagyobb örömünk mindenekelőtt az, hogy a Szentatya már pápasága elején megfogalmazta azt a vágyát, hogy mennyire szeretne egy szegény Egyházat a szegényekért. Ennek a vágnak egy cseppjét látjuk megvalósulni ezekben az elmúlt években. Beer Miklós püspök atya arra emlékeztetett, hogy Isten rajtunk keresztül akarja szeretetét továbbadni. Jézus nem csak meghívta apostolait, de Szentlelke által képessé tesz minket is arra, hogy Jézusként menjünk a többiekhez. Közzétessük az ő szeretetét és gondoskodását.

Téglásy Klára, Tóth Judit
Fotó: Fokoláre Mozgalom

Megszületett gyermekekért adtak hálát Vértessomlón

A Székesfehérvári Egyházmegyéből, de az országhatáron túlról is számos településről érkezett július 4-én mintegy másfél ezer zárandok a vértessomlói Sarlós Boldogasszony-kegytemplom búcsújára, amelyen Spányi Antal megyéspüspök mutatott be szentmisét.

2011-ben Spányi Antal székesfehérvári püspök új küldetést adott a kegyhelynek: az ünnepen minden évben áldásban részesíti a gyermekeket váró és a gyermekekért fohászkodó családokat. Az elmúlt tíz évben több pozitív visszajelzés is érkezett. Idén hét ezüstsívet helyeztek el — a megszületett gyermekek keresztnévvel — a templom falára, ezzel negyvenre emelkedett a kihelyezett hálásívek száma. A szentmise után a főpásztor megáldotta a Magyar Szent Család-zarándokút állomásaként a templom udvarában létrehozott Szent Család-meseteret és összekeverte a bodajki és a somlói zarándok-kegyhelyeket. Majd megáldotta a templom teljeskörűen restaurált Rieger-organáját.

Az ünnepi püspöki szentmise előtt népviseletbe öltözve, zászlókkal vonultak körmenetben a hívek a falu központjából Spányi Antal főpásztor vezetésével a vértessomlói kegytemplomhoz. Sokan eljöttek, hogy kérjék a Szomorúak Vigasztalójának, Szűz Máriának a közbenjárását mindenféle ügyekben, és hálát adjanak az imameghallgatásokért. Az 1990-es években éledt újjá az 1734 és 1737 között Somlóra érkező német

telepeseznek ez a szép hagyománya, akik már azokban az időkben is egy kápolnát kereshettek fel a település melletti dombon. A felújított kis templomba 1736-ban került a bécsi kapucinus templom kegyképeinek másolata, amely ma is egybehívja a környéken élőket. „A kegyhelyre a Misszió Tours Utazási Irodától egy buszos csoport érkezett, Pálmai Árpád egyházenész vezetésével. A környező településekről, Várgecsesről és környékéről gyalogos zárandokcsoportok jöttek. De Ászár, Kisbér, Csátka, Pannonhalma, Pélföldszentkereszt és Tardos hívei is képviseltetik magukat. Felvidékről és Erdélyből is érkezett több csoport, úgyhogy mondhatjuk, nemzetközivé nőtte ki magát a vértessomlói búcsú” – mondta el Hartdég Márton világi elnök, aki arról is beszélt, nagy örömmel vették, hogy a járványhelyzet úgy alakult, hogy a hálásíveket elhelyezhették és a gyönyörű, felújított Rieger-orgona is megszólalhatott a zárandoklaton.

A „Vértessomlói búcsúján” a kegyhely szabadtéri oltáránál Visnyei László plébános köszöntötte a főpásztort és paptestvéreit, a megjelent közéleti vezetőket, valamint a záran-

doktömeget. „Ma adjuk át teljes egészében azt, amit megálmodtunk: a Magyar Szent Család-zarándokútját, amely Bodajktól Székesfehérváron keresztül Vértessomlóig tart. Imádkozzunk hálátelt szívvel és könyörögjünk hittel szívünk kéréseiért, ahogy ezt őseink tanították, ahogy példájukon láttuk” – kezdte a szentmisét a megyéspüspök, aki Mária és Erzsébet találkozásának emléknapját a könyörgés és a hálaadás ünnepeként nevezte.

„Látjuk a két istenfélő aszszonyt, akik méhükben ott hordozzák a kikönyörgött, az Istentől ajándékként fogadott életet és szemléljük az örömet, boldogságukat és hálát adó imádságukat. Sarlós Boldogasszony ünnepén ebben a két erényben kell elmélyednünk, megerősödnünk, növekednünk” – hangsúlyozta be-

szédében a püspök. Majd így folytatta: „Különleges alkalom ez a nap, nemcsak a környék, a település búcsújának az ünnepe, hanem ezzel a szentmisével válik teljessé az Első Magyar Szent Család-zarándokút megnyitása.

Megújult és kibővült Bodajk kegyhelye, az első magyar kegyhely, az imádság helye, ahová Szent István és családja sokszor elzarándokolt, és azóta a magyar szentek és a nemzet kiválóságai meglátogatták az ezredév alatt. Adtuk ennek a zárandokútnak a szívét jelentő zárandokközpontját, amely Székesfehérvárnak is egyik ékessége lett, és úgy fogadja a zárandokokat, hogy sokféle lelki-szellemi ajándékkal gazdagítja a látogatókat, lehetőséget nyújt Székesfehérvár történelmi kincseinek megismerésére. Most eljöttünk ide Somlóra,

hogy ezen a csodálatosan szép, Istentől nekünk teremtett helyen köszöntsük Szűz Máriát, és megújuljunk hitünkben.”

A főpásztor arról is beszélt, a két aszszony mindig Istent emelte tekintetét, ezért látták tisztán a céljukat, és minden küzdelem ellenére volt erejük végigjárni útjukat. Olyan lélekkel tekintettek Istent, amely befogadó lélek. Nem alkudoztak, nem kerestek könnyebbiséget, hanem kimondták: legyen nekem a Te Igéd szerint.

„Elődeink Istent tekintve hálát adtak Istentől jóságért. Mindannyiunkban közös a hálaadás lelke. A Szűzanya és Erzsébet hálás lélekkel imádkozott, a Magyar Szent Család tagjai és a magyar szentek ezzel a hálás lélekkel fordultak Istent. Ha visszatérünk ezeréves múltunkra, van miért hálát adni. ... Az elmúlt időszak tapasztalata, hogy meghaladja az emberi teljesítményt, ami történik a világban. Kell az Istent áldása mindenre, ezért nem múlhat el egyetlen nap sem anélkül, hogy ne adnánk hálát a tőle kapott jókért, kegyelmekért” – hangzott el beszédében.

Spányi Antal püspök végül arról beszélt, azok közül a családok közül, akik ide elzarán-

dokoltak gyermekáldást kérve, sokan meggyőződéssel vallják, hogy Istentől itt kapták ajándékba gyermeküket. Néhányan ezt a hálásívvvel is kifejezik. Ez a tanúságtétel növeli a hitet és szolgálja a nemzetet, a magyar népet. „A búcsújáró helyek különlegesek, mert sok imádság összesűrűsödik, és a kegyelem erős központjai lesznek. Érezzük meg ennek a somlói kegyhelynek az erejét, és fogadjuk azt a kegyelmet, amelyet Istentől itt bíztunk. Mert küldetésünk, hogy az élet szolgálatával képviseljük a krisztusi életet, a keresztény tanítást, a család szeretetét, a bizalmat és reményt a magyar jövőben. Hiszen a magyar szentek örökösei vagyunk, akik tudtak felelősséget vállalni a hazáért.”

A szentmise végén a Pusztavámra, Tatára, Kisbérre, Vértesszőlőre, Párkányra és Vértessomlóra érkező kisgyermekes családok elhelyezték a hálásíveket a szépen kialakított üvegtartóba, hogy a templomba betérők is láthassák a kegyhely kegyelmi erejének hatását. Ezt követően a Kisdédét tejével tápláló Szűzanya, a Szomorúak Égi Vigasztalója kegyképe előtt imádkozott Spányi Antal püspök a várandós édesanyákért és a gyermekáldásra váró házaspárokat.

**Forrás: Berta Kata/
Székesfehérvári
Egyházmegye
Fotó: Somogyi Tamás**

A nagybecskereki Boldogasszony Iskolanővérek tábora

Hazataláló tábornak nevezik azt a népszerű, ma már hagyománnyá vált nyári eseményt, amelynek keretében a Vajdaságba várják a helyi és az anyaországi diákokat. A tábor a térségben száznegyven éve jelen lévő nagybecskereki Boldogasszony Iskolanővérek szervezik az általuk vezetett Szathmáry Karolina Kollégium munkatársaival és az anyaországi iskolanővéri iskolák nevelőivel közösen.

A Vajdasági Magyar Szövetség és a Magyar Nemzeti Tanács javaslatára Magyarország Kormánya és a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága a 2018-ban létrejött kezdeményezést nemzeti jelentőségű vajdasági programmá nyilvánította és támogatja.

Koncz M. Julianna nővér, a tematikus tábor megálmodója, a magyar-ság és a kereszténység, valamint a közösségi összetartozás megélését tűzte ki célul. Ugyanezen értékek határozzák meg a magyar lánykollégium életét is, amit huszonöt évvel ezelőtt, a délszláv háború kritikus időszakában alapított Rácz M. Gizella nővér. A diákokon az ideitől kezdve ismét abban az épületben működik, amely a kommunizmus előtt az iskolanővérek rendháza és iskolája volt. Ez az impozáns felújított épület ad otthont az ideitől Hazataláló tábornak, amelynek keretében – a járvány miatt egy év kihagyás után – ismét mintegy száz anyaországi és vajdasági diák találkozik. Innen kiindulva bejárják a Délvidék legszebb helyeit, megismerve a történelmi Magyarországot értékeit. A vajdasági területeken túl a táborozók eljutnak Közép-Szerbia olyan izgalmas helyeire is, mint a Manasija erődöklostor vagy a resavai cseppkőbarlang.

A fiatalok – beszámolóik szerint – életre szóló élményekkel és barátságokkal gazdagodnak egy-egy tábor során. Azok is, akik az anyaországból érkeznek, és azok is, akik a térségben élnek. Hiszen nekik is van mindig mit tanulniuk, felfedezniük szűkebb pátriájukról. Az együttlét és a sok közös program révén pedig olyan fiatalok lehetnek együtt, akik a földrajzi távolság és Trianon következményei miatt talán sohasem találkozhatnak.

Az első Hazataláló után Léphat Pál nagybecskereki származású újságíró és grafikus, aki maga is résztvevő volt 2018-ban, így fogalmazott minderről szép cikkében a *Magyar Szó* honlapján: „Megpróbálom elmondani, hogy a haza, a hazatalálás meg az ifjúság nem idegen egymástól, tőlünk sem idegen. Csupán alkalmat kell teremteni, hogy rácsodálkozhassunk közhelynek tűnő dolgokra, a közelünkben levő, mégis ismeretlen természeti csodákra és végül egymásra. Állítom, semmit vagy csak keveset tudunk egymásról. Nem tudjuk, milyen szorongással csatlakozik egy verseci, magyarul nem tudó magyar a magyarul beszélőkhöz, nem tudjuk, miért van hiányérzet egy tájnyelven megszólaló bánsági magyar fiatalnak, ha magyarországi kortársaival találkozik, és azt sem tudjuk, hogy egy makói, debreceni, budapesti miért

csodálkozik mindezen. A mi csodálkozásunk sem múlik, amíg azt tapasztaljuk, hogy civilnek tűnő apácák hazafiságból, emberségből és szervezésből mutatnak példát. Sok mindent nem tudunk, mert úgy érezzük, hogy az elektronikus kutyuk segédletével mindent tudunk.”

A koronavírus-járvány a mostani tábor szervezésébe is beleszólt. Megálmodói elővigyázatosságból a két

különböző korosztálynak – az általános iskolásoknak és a 15–25 éves korosztálynak – két táborot szerveztek, fiúknak és lányoknak vegyesen. A kisebbeknek szóló tábor programjain –Nyúl M. Fidelis nővér vezetésével – idén a makói Sziget-iskola tanulóit és a nagybecskereki hit-tanosok vettek részt július 2. és 6. között.

A középiskolásokat, egyetemistákat július 14. és 18. között várják a szervezők hasonló módon a nagybecskereki felújított zárdaépületben, ahonnan csillagtúrára indulnak. Ebben a korosztályban a csapat idén csak délvidéki fiatalokból fog állni. Ennek oka a tavaszi járványhelyzet, hiszen a szervezést akkor kezdték. A néhány hónappal ezelőtti tragikus egészségügyi adatok, illetve a határok bizonytalan átjárhatósága óvatosságra intett mindenkit.

**Forrás és fotó:
Boldogasszony Iskolanővérek
(a képek a 2018-as és az ideitől táborban készültek)**

Hogyan tartsunk lelkinapot az iskolában?

Beszélgetés Labancz Zsolt piaristával a szerzetesi iroda képzéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

A másik pedig a tanárok továbbképzése. Így öltött formát a képzésünk témája: hogyan tartsunk lelki gyakorlatot, lelkinapot az iskolában. Szerzetesi iskolák fenntartói küldték el a kurzusra a munkatársaikat, hitoktatókat, tanárokat. Nagy volt az érdeklődés, jöttek résztvevők Nagykanizsától Mosonmagyaróváron át Sátoraljaújhelyig, Szegedig, összesen harmincan érkeztek tizenöt intézményből. Mivel a szerzetesi együttműködés keretében indult ez a képzés, ezért a szerzetesi fenntartású iskolák intézményvezetőin keresztül hirdettük meg a továbbképzést, de szeretnénk szélesíteni a kört, és megnyitni a kurzust az egyházmegyei fenntartású intézmények számára is.

– **Hogyan döntöttek arról, hogy a képzésben hová kerüljenek a hangsúlyok?**

– Volt előzménye a mostani kurzusnak. Februárban szerveztünk egy online konferenciát a diáklelki gyakorlatokról. A résztvevők ott megismerehették a jezsuita, a piarista és a pannonhalmi bencés modellt, egy marista módszert, valamint a Boldogasszony Iskolánövérké és a Jézus Szíve Nővérek Társasága gyakorlatát. Ezekből nőtt ki a mostani képzés. Nemcsak jól bevált gyakorlatokba kaphattak betekintést a résztvevők, hanem számos kérdést is megfogalmaztak, megosztották egymással a bizonytalanságaikat, elmondták, mi jelent nehézséget az intézményeikben. Az egyik központi kérdés például

az osztályfőnök szerepe. A klasszikus módszer szerint ugyanis egy lelkinap megszervezése az osztályfőnök feladata, aki erre az alkalomra hagyományosan meghív egy jó előadónak számító papot, és tulajdonképpen ő viszi a lelki gyakorlatot. Az iskolák számát tekintve látszik, hogy ez nehezen fenntartható módszer, mert nincs elég mozgatható ember, az iskolák részéről az igény pedig egyre nagyobb. A kurzus résztvevőit az is érdekelte, hogy miképpen tudnak kollégákat bevonni a munkába, hogyan lehet évfolyamonként központi tematikát kialakítani, és milyen formai megoldások szolgíthatják meg leginkább a diákokat.

– **Milyen volt a képzés felépítése?**

– Oldott, baráti légkörben zajlott a kurzus, jó volt látni, ahogyan a különböző szerzetesrendek által fenntartott iskolák pedagógusai egymásra találnak, érdeklődnek egymás gyakorlatai iránt. A képzésen saját élményre épülő, kiscsoportban dolgozó lelkinap gyakorlatát akartuk bemutatni. Modelleztük is ezt a módszert: mi is kiscsoportokban, két-két vezetővel dolgoztuk fel a plenáris előadások témáit. A reggeli és az esti imákban azokat a formákat követtük, amelyeket a diákokkal dolgozva is alkalmazhatnak a pedagógusok. A kurzusnak fontos részét képezték a megosztások is: mindenki elmondhatta, hogyan élte meg a gyakorlatokat. Az volt a cél, hogy tapasztalatból tanuljunk, és a kurzus anyagát csoportokban dolgozzuk fel. A három cso-

port munkáját hat vezető segítette, irányította: Elek László SJ, Rivasz-Tóth Kinga és Bialkó Mónika a Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium iskolalelkészének munkatársai, Hervai Pál és Gorondi Orsolya a Boldogasszony Iskolánövérkéktől, valamint jómagam a piaristáktól.

– **Melyek voltak a legfontosabb témák?**

– Az előadásokon szó esett a lelki gyakorlat szemléletéről, struktúrájának, tematikájának összeállításáról, a szimbólumok használatáról és a lelki gyakorlatos csoportmunka terének kialakításáról is. A csoportdinamika, a csoportvezetés elmélete és gyakorlata kiemmelhetetlen téma. Kitekinítettünk az együttműködési lehetőségekre is, beszélünk ar-

ról, hogyan lehet bevonni a munkába a kollégákat és a diákokat. Természetesen mindannyiunkat nagyon foglalkoztat az a kérdés, hogy milyenek azok a fiatalok, akiknek a lelki gyakorlatot szervezzük. Áttekintettük azt is, hogy melyek azok a területek, ahol küszködünk velük, milyen nehézségeink adódnak a velük való kapcsolatban, és mi mindent tanulhatunk tőlük. Azt a kérdést is megvizsgáltuk, hogy tapasztalataink szerint hol találkoznak a fiataljaink Istennel.

– **Milyen válaszok fogalmazódtak meg?**

– Az egyik legnagyobb kihívást az jelenti a pedagógusok számára, hogy a tanulók figyelme szétszór. Sokukra nagyon erőteljes hatással van a

digitális világ, így nem könnyű lekötöni a vibráló figyelmüket. Azt is látjuk, hogy diákjainknak vannak isten-, illetve transzcendenciaélményei, melyeket különböző történetekben, a természetben, találkozóskorban és csendes imában élnek át. Ezekre a tapasztalataikra építhetnek a pedagógusok a hitre nevelés során.

– **Hogyan tervezik a folytatást?**

– A képzést, amelyet kidolgoztunk és most megvalósítottunk, pilótaprogramnak tekintettük. Nagyon kíváncsiak voltunk arra, milyen lesz a fogadtatása, s eleve úgy terveztük, hogy majd ennek ismeretében gondolkodunk a folytatásról. Azt tapasztaltuk, hogy a tanárok örömmel éltek ezzel a lehetőséggel, és úgy látják, a ne-

velésnek ezen a területén valóban segíteni tudjuk egymást az együttműködésünkkel, a tapasztalataink megosztásával a különböző szerzetesrendek iskolái között. A folytatással kapcsolatban több lehetőség is felmerült a magunk, illetve a résztvevők oldaláról is. Igény mutatkozott arra, hogy néhány témát elmélyítsünk. Ilyen lehet például a csoportvezetés gyakorlata, a csoportdinamika, a lelki gyakorlatok struktúrájának kialakítása. A járványhelyzet pozitív hozadéka, hogy ma már könnyebben kommunikálunk online formában, nem szükséges minden megbeszélésre, konferenciára személyesen elutazni. Ez sokat segíthet abban, hogy a képzésen elindult párbeszédet fenn tudjuk tartani, és például a jövőben is megosszunk egymással egy-egy jó gyakorlatot. A most megkezdett folyamat akár strukturális változások felé is vezethet az iskolákban, hiszen a különböző gyakorlatok összevetése is megmutatta, milyen fontos egy-egy intézményben a lelkipásztori felelős vagy lelkiismereti felelős szerepe, aki segít, hogy ne egyedül az osztályfőnöknek kelljen megbirkóznia az összes feladattal. Úgy hiszem, nagyon lényeges az együttműködés, sokat tanulhatunk egymástól. Nem kell mindenkinek mindent magának kitalálnia, kölcsönösen gazdagíthatjuk egymást. A képzés mottójának ezt a Szent Pál-i idézetet választottuk: „A Lélek ajándékait mindenki azért kapja, hogy használjon vele.” Izgalmas folyamat részesesei vagyunk.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Tanár és diák közös munkája

A miskolci jezsuita gimnázium iskolalelkészének jó gyakorlatai

A miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnáziumba – a Jezsuba – a tanév utolsó napjaiban látogattunk el. Az iskolalelkészesség közösségének meghívására érkezünk. A gimnáziumban saját otthonuk van, ebben a jó hangulatú térben beszélgetünk a munkájukról.

A lelkiességet öt felnőtt munkatárs alkotja, minket hárman fogadnak közülük: Rivasz-Tóth Kinga, Kajtor Domonkos SJ és Bialkó Mónika. A munkatársak köre azonban jóval tágabb ennél, hiszen az iskolát átható lelkiismereti programok alakításába bekapcsolódnak a tanárok és a diákok is.

Egy komplex rendszert ismerünk meg, amely az iskola egész közösségét érinti: a diákokat, a tanárokat és a szülőket egyaránt. A rendszer elemei lényegében nem különböznek az egyházi iskolákban megszokottaktól. Ami újszerű, az az, hogy az iskolalelkészesség mindezeket a közösségi tagjaival együtt működteti, munkatársaivá nevelve diákokat és tanárokat. A programok – a reggeli ima, az examen, a lelkinapok, a lelki gyakorlatok, a jeles napok ünnepi alkalmai, az elsőáldozási és bérmálkozási felkészítők – életük egészét átszövik, és megtervezésük is közösségekben, minden érintett képviselőjének a bevonásával történik.

A Parázs csoportot diákok alkotják. A jelentkezők egy képzés elvégzése után válhatnak a tagjaivá, és a lelkiesség folyamatosan kíséri őket

a feladatvállalásaikban. A kapcsolattartás rendszeressége „bizalommal telivé és bensőségesé teszi a viszonyt diák és tanár között. Ez az alap, amire építünk. Ha mindenki a magáénak érzi a közösségben a hit továbbadásának ügyét, akkor az elköteleződés is mélyülni tud. A magyar Egyháznak egyértelműen arra van szüksége, hogy személyes és elkötelezett feladatvállalással vegyünk részt az életében, csak így tudjuk továbbadni a hitet” – mondja Rivasz-Tóth Kinga igazgatóhelyettes, az iskolalelkészesség koordinátora.

Ezért az iskolalelkészesség szolgáló vezetőket akar nevelni. A képzés felkészültséget ad, kompetenciákat fejleszt, és az istenkapcsolat háttérrel erősíti a szolgálatot. A „parázsas” diákok így társvezetőivé válnak a lelki programoknak, és nem csak a saját iskolájukban. A jezsuiták ugyanis missziós küldetést vállalva elviszik ezt a tudást és gyakorlatot más iskolákba is, amelyek kérik ezt. Ahogyan Kinga is mondta: nevelésük egyik legfontosabb eszköze a személyes törődés; ez alapvetése az Szent Ignác-i pedagógiának is.

A személyes törődés a tanárookra is vonatkozik. Az iskolalelkészesség kérésére ők végzik az exament, amely Szent Ignác legkedvesebb imaformája volt. Amikor becsengetnek az ötödik órára, nem sokkal később újra megszólal a csengő, ez jelzi az examen kezdetét. Minden alkalommal egy-egy tanár vall az Istennel folytatott belső párbeszédéről. Arról, hogyan éli meg Isten bátorító és támogató jelenlétét, miként viseli a nyugtalanóságot okozó nehézségeket. A hangosbemondón keresztül mintegy kilencszáz diák fültanúja ezeknek a vallomásoknak.

Az examen lelkiismeretvizsgálat, hálaadás, bocsánatkérés és előre tekintés. Erre az időre megáll az iskolai élet, nem a tanulás a fontos, hanem az, hogy közösen imádkozunk. Az itt tanító nyolcvan pedagógusból tizenöt-húsz vállalja, hogy két-három hónapon át vezeti az imádságot. „A körük egyre bővül, és örömmel tapasztaljuk, mennyire bevonódnak ebbe a feladatvállalásba. Személyes megtérésekről tesznek tanúságot, és családi krízisek oldódnak meg, mert a lélek növekedésének megtartó ereje van” – mondja Rivasz-Tóth Kinga.

A Jezsu lelkiismereti programjának kiemelt eleme a tanévkezdő lelki gyakorlat, amelyet Kurtabéren tartanak, távol a világ zajától. A másfél nap programjában sok a játék és a beszélgetés. Ez segíti az egymásra hangolódást, és – ahogyan egy diák fogalmazott – elindítja, elmélyíti a spirituális önmegismerés útját, segíti a gyerekeket abban, hogy figyelmüket a Jöistén felé irányítsák. „Ez mindig meghatározó az életükben. Olyan lelki élménnyel térnek vissza az iskolába, ami valóban változtat rajtuk” – mondja Bialkó Mónika, aki hittant tanít.

Az év közben tartott lelkinapok mindig egy adott időszak aktuális kérdéseire igyekeznek választ adni. A téma kiválasztásába bevonják a diákokat, ők határozhatják meg, mi az, ami az adott helyzetben a leginkább foglalkoztatja őket.

S hogy miért jó ez a gyakorlat? Rivasz-Tóth Kinga így fogalmaz: „A lelkiélet gondozásának formái így természetessé válnak, a mindennapok része lesz az ima, az Istenre figyelés. Akik így élnek, azok, ha egy-két évig nincsenek is szorosabb kapcsolatban az Egyházzal, amikor krízishelyzetbe kerülnek, vágnak arra, hogy találkozzanak Istennel. És ez a legfontosabb: vágnia az Istennel való találkozásra.”

T. É.
Fotó: Lambert Attila

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária Engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órákor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig)

Csobánka-Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódnak a nagy múltú elsőszezonai szentmisék. 2021. május 1-jétől október hónapig minden első szombaton a Szentkúti kápolnában fél 11-kor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órákor kezdődő szentmisére várják a zarándokokat a festői szépségű Mária-kegyhelyen. A kegyhely Sárlos Boldogasszony-napi búcsúját az ünnep másnapján: július 3-án, az első szombati szentmisén, 11 órákor tartjuk.

„Van egy jó hely, oda megyek, Lerakom ott a terheket!” A Szent Imre-kápolna Szeretétláng imacsoportja örömmel értesít minden érdeklődőt, hogy több mint egy év után, július 1-től újra a kápolnában engesztelünk, imádkozunk. Istennek legyen hála! Honlapunkon www.szeretetlang.info.hu keresztül elérhetőek vagyunk. Programjaink: 2021. július 15-én, csütörtökön 17 órákor szentmise, 18 órákor szentségimádás lesz édes Hazánkért! Minden magyar imádkozzon minden magyarért! Szeretettel várunk!

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szerda; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órákor, a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

A Boldogasszony Imaszövetség tagjai a kért imaszándékok mellett rendszeresen másért is fohászkodnak égi Édesanyánkhoz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókért és a magányosokéért, keddenként a katolikus oktatási intézményekért és a fiatalokért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szenvedőkért. Továbbra is szeretettel várják a híveket a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsiegyhazmegye.hu/cimke/imaszovetseg>

Égésügyi dolgozók szentmiséje 2021. július 31-én, szombaton 18 órától az Óbudai Főplébánia-templomban (az Árpád híd budai hídfőjénél) Szent Pantaleon vértanú orvos és Boldog Zdenka vértanú rtg.-asszisztensnő ünnepén, a Covid-járványban hőiesen helytállt orvosok és egészségügyi dolgozók tiszteletére, az áldozatok, a betegek és a túléltek érdekében. Szervezők: Óbudai Főplébánia és a

ADÁSVÉTEL

KÖNYVEKET vásárolok gyűjteményembe. T.: 06/20-341-9106

ALBÉRLET

PÉCSÉN a Petőfi utcában 40 nm-es, berendezett lakás augusztustól kiadó. Tel: 36/30-286-1425

ÁLLÁS

NYUGDÍJAS állást keres Budapesten. Házvezetés, gyermekfelügyelet, lakástakarítás, németfordítás, ügyintézés, telefonközpontos állás gyakorlati angoltudással. T.: 06/20-378-7207

KÁNTORI SZOLGÁLATOT keresek Budapesten, illetve környékén. T.: 06/20-506-4570

15 ÉV KÓRHÁZI lelkigondozói szolgálat után, plébánosi ajánlással, nyugdíj melletti munkát keresek Cegléd közelében. T.: 06/20-823-3262

ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKOT fizetnék idős személynek, ingatlanért. T.: 06/20-629-0916

KIADÓ

BUDAPESTEN, A NYUGATI PÁLYAUDVAR KÖZELÉBEN iftes ház 3. emeletén, 36 nm-es, egyszobás, álló galériás, bútorozott, felszerelt lakás egy vagy két nemdohányzó diáklánynak vagy fiatal párnak, 180 eFt/hó + közös költség + 2 hónap kaució díjért hosszú távra kiadó. Állatot nem lehet hozni. Közjegyzői

Curate Infirmas Közösség. Az ünnepi mise főcelebránsa: Tercsi Zoltán apát, protonotárius kanonok. Közreműködik a Cappella Coronata kamarakórus, Hegyi Barnabás vezényletével. Szeretettel várjuk a megemlékezni óhajtókat.

LELKIGYAKORLAT

MEGNYITOTTUNK! Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház (2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): Július 29-én 18 órától augusztus 1-jén 13 óráig Kardos Csongor ferences házfőnök atya lelkigyakorlata. Augusztus 19-én 18 órától 22-én 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Jézus a szabadító”. Augusztus 29-én 18 órától szeptember 1-jén 13 óráig Barsi Balázs atya lelkigyakorlata. Elérhetőség: 06-26-383-212, 06-30-466-0749

BÚCSÚ

AZ AUTÓK MEGÁLDÁSÁNAK több mint négy évtizedes hagyományával rendelkező szántópusztai Szent Kristóf-búcsú szentmiséjét 2021. július 24-én, szombaton 19 órákor Szántópusztán Mihályi Norbert Jeromos tihanyi perjel végzi. Az autók megáldása - a szokott módon - a szentmise végén lesz.

KIÁLLÍTÁS

„Eucharisztikus csodák a világban” és a „Népek igaza” Isten szolgálja Márton Áron püspök hitvallóról készült kiállítás tekinthető meg a Budapest, VIII. kerület Tisztviselőtelep Magyarok Nagyasszonya téri (volt Rezső téri) Magyarok Nagyasszonya-templomban június 4-től szeptember 12-ig vasárnaponként 10-12 óráig, hétköznap a szentmisék alkalmával. Mindenkit szeretettel hívnak és várnak.

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

szereződés aláírása után költözhető. Érdeklődni: 06/20-373-7090

RÉGISÉG

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása régiséget vásárol. T.: 06/20-980-7570

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrásy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

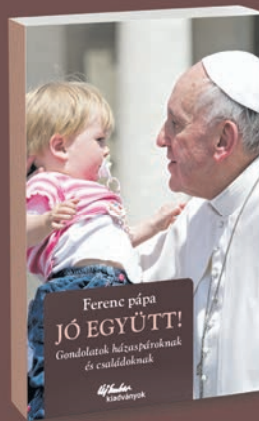
FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

TÖBB ÉVTIZEDES tapasztalattal vállaljuk ólomüveglakok restaurálását, tervezését, kivitelezését. *Tóth Erzsébet* tel.: 06-20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

QUASI-MODO Kft. Padfűtés (svájci fűtőfóliával), harangvilla-mosítás, toronyóra-felújítás és -kiepítés, programórák, hangosítás, dallamjáték, énekszámkijelző. Honlap: quasi-modo.hu E-mail: kapcsolat@quasi-modo.hu T.: 06/30-940-8223 *Sárdi György*

Kedves Olvasónk!

Következő lapszámunk ingyenes melléklettel jelenik meg, melyben a budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus programjairól, előadóiról olvashat.

AZ *Új Ember* KÖNYVESBOLT AJÁNLATA
AZ AMORIS LAETITIA-CSALÁDÉVBEN

FERENC PÁPA
Jó együtt!

Gondolatok házaspároknak és családoknak

1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845 | bolt.ujember.hu

Új Ember
kiadványok

ZARÁNDOKLATOK A VIA SACRA-VAL:

MLADIFEST 2021 - MEDJUGORJE

2021. augusztus 1-6. | 6 nap | 89.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

2021. augusztus 17-22. | 6 nap | 169.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Fernandes Loyd** verbita atya

PALÓCOK NYOMÁN

GYALOGOS ZARÁNDOKTÚRÁK NÓGRÁDDBAN

2021. augusztus 19-22. | 4 nap | 64.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

2021. augusztus 18-22. | 5 nap | 124.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Kercza Asztrik** ferences atya

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

2021. augusztus 23-29. | 7 nap | 164.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Virth József** kapucinus atya

www.viasacra.hu | +36 20 500 5050

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

Nem tud dönteni? Mi megkönnyítjük a választást.
**AJÁNDÉKOZZON UTALVÁNYT,
MELY LEVÁSÁROLHATÓ AZ *Új Ember* KÖNYVESBOLTBAN.**

ELÉRHETŐSÉGEINK:

1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845; webbolt: bolt.ujember.hu

Új Ember
kiadványok

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. JÚLIUS 12.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gátas Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodtek Bernadett
Korrektor: Szántó István • Tördelés: Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Annyi minden történik útban a menny felé

Megjelent Sajgó Szabolcs SJ verseskötete

Július 1-jén este Budapesten, a Párbeszéd Házában nagy érdeklődés mellett tartották Sajgó Szabolcs SJ meztelen Isten című, hatodik verseskötetének bemutatóját. A kötet hetven újabb verssel, Kákonyi Júlia színes illusztrációival és Lackfi János előszavával jelent meg a Kortárs Kiadó gondozásában.

A könyvbemutatón megjelenteket Munkácsi Péter, a Párbeszéd Háza kommunikációs osztályának munkatársa köszöntötte.

A verseskötet születéséről Horváth Bence, a Kortárs Kiadó vezetője beszélt. Elmondta: a verseket Sajgó Szabolccsal közös barátjuk ajánlásával kapta meg időn tavasszal. Beolvasva a költeményekbe azonnal nyilvánvalóvá vált, hogy azok minden szempontból megfelelnek a kiadó szellemiségének, színvonalának, ezért vállalták a kiadást.

A Kortárs Kiadó vezetője megismerkedett Sajgó Szabolccsal, és megtervezték a kötet kiadását. Együtt döntöttek el, hogy a könyv a Kortárs-verssorozatban jelenjen meg.

Horváth Bence kiemelte, hogy Kákonyi Júlia színes illusztrációi szorosan hozzátartoznak a versekhez. Az említett verssorozatban nincsenek képek, de itt kivételt tettek. A kiadó igazgatója arra kérte a megjelenteket: nagy szeretettel, figyelemmel és lassan olvassák Sajgó Szabolcs verseit, mert „hihetetlenül sűrű költészet ez a kötet. Mint a legjobb borokat, kortyolgassuk, ne akarjunk túl sokat egyszerre, várjuk meg, hogy a költemények maguktól induljanak meg a lelkünkben.”

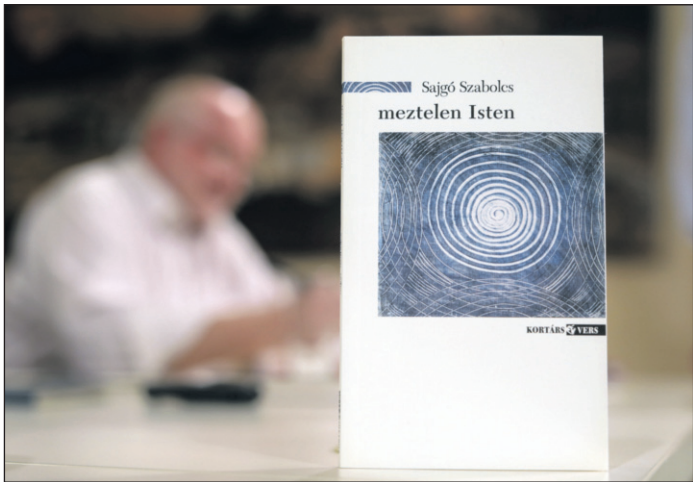
A bemutatón Lackfi János költő felolvasta a kötethez írt

előszavát. Kiemelte: Sajgó Szabolcs költészete „átkódoló líra. Hoz valamit, öt kenyeret és két halat. Hoz valamit, egyetlen mustármagot a markában. Hoz valamit, edényben kis kovászt. Hoz valamit, lámpásba való olajat. És próbálja átváltani, átváltoztatni. Szakmai ártalom lenne? Hiszen aki katolikus pap, az minden áldott nap az átváltoztatás bűvkörében él... Mi mást fordítanak még le ezek a sűrített beszéddel fogalmazott, csupa kisbetűvel rejtjelezett, tömény szövegek?

Mai időket hangolnak bibliai időkre. Régi történetet szőnek a maiakba. Eseti tartalmakat változtatnak örökké. Minden időket alakítanak át minden időkké.”

Az előszót jegyző Lackfi rávilágított: Sajgó Szabolcs „a romlás, a hanyatlás jeleit, a fájdalmas, a veszteségek emlékét is előszeretettel kódolja át egy tágasabb összefüggésrendszer, egy örök számrendszer elvei szerint. Szüntelen aggodalom csendül az út szélére pottyant magok miatt, részvét a társadalmi konszenzusokból kifeledek, a kóbor lelkek, a lézenegők, a számkivetettek iránt”, a költő fölteszi a kérdést: „a többivel vajon mi lesz?”

Lackfi János ismertetésében kiemeli: „Nyugtalanító az észrevétlen elfolyó élet érzete”,

ugyanígy, felkavaró az elkoptatott emberi lelken eluralkodó fásultság, közömbösség dektálásakor elhangzó kérdés: „miért kellene megszokni”, amit nem lehet. Az otthontalanság képeinek „talán” legkeserűbbike: „Fekete anyatej”-et mutat. „A pucéran érkező ember nincstelensége, kiszolgáltatottsága még kiáltóbb, ha beleborzongunk: kell-e a „meztelen Isten?” Mindennapi kiábrándulásaink mondatják a beszélővel: „a szív túl közel/nem könnyű rátalálni”.

A kötetet ismertető költőtárs hozzászól: „Van, akinek élethosszan sem sikerül, s még jóra törekvők is szüntelenül szem elől veszítik ezt a húsból való kis légkalapácsot”. Lackfi fölteszi a kérdést: „Hogy mindezek a keserves megállapítások mégis miképpen lényegülnek az ég felé törekvő egyetemes rend részeivé?” Kifejti: egészen más a perspektíva, ha úgy szemléljük: „annyi minden történik/útban a menny felé”.

És a „végső kétségbeesés, a komor színek nem pusztán azért nem fálnak fel mindent, ami lüktet, ami lélegzik, mert akinek bölcs szemüvegén át látjuk a tájat, az kedves és optimista ember. Az átlényegítő valóság látás forrása egyfajta síron túli vérátömlesztésnek köszönhető...”, ahogyan Sajgó Szabolcs írja: „a beteljesült idő hajszálerein / ömlik belém szerelmed”. Szeretettel van telen e könyv, olvassák szeretettel – mondta befejezésül Lackfi János.

Ezután kerekasztal-beszélgetés következett. Lackfi János kérdéseire Sajgó Szabolcs és Kákonyi Júlia iparművész válaszoltak.

A Párbeszéd Házának igazgatója emlékeztetett: az utolsó verseskötete 2012-ben jelent meg, *Kapuid bennem* címmel. A mostani kötetben szereplő hetven vers azóta született. (A hetvenes szám utalás Sajgó Szabolcs közelgő, hetvenedik születésnapjára – a szerk.)

Lackfi János leszögezte: a kötet gyönyörűen illusztrált, elképesztő világot teremtenek ezek a rajzok.

Kérdésére, hogyan született meg az együttműködés a képzőművész és a költő között, Kákonyi Júlia elmondta: régóta ismeri Sajgó Szabolcsot, évekkal ezelőtt találkoztak először Dobogókőn, egy lelki gyakorlaton. Ez a pap költő negyedik kötete, amihez illusztrációkat készít. Kákonyi Júlia szavaiból kiderült: mindig a versek születnek meg előbb, amelyeket többször elolvas, utána készíti el ezekhez az illusztrációkat. Igyekszik kifejezni a versek képeiben a mélyebb tartalmakat.

Lackfi János Szabolcs atyához fordulva kifejtette: Móriska elképzelése szerint egy pap szerzetes szent életet él, folyamatos lelki békében és nyugalomban, ehhez képest Sajgó Szabolcs kötetében, de Krisztus életében is rengeteg olyan feszültség van, melyeket valamilyen formában hordozni kell, vagy békévé transzformálni. A boldogmondások például erről szólnak, hogy boldogok, akiket üldöznek, pedig a „csudát azok”, emberi értelemben nem lehetnek boldogok. „Összefüggésben van-e az, amikor te verset írsz, azaz, hogy éppen beleütközzöl egy olyan feszültségbe, amit másképp nem tudsz feloldani?

Problémamegoldásra, szublimálásra használod a verset, vagy pedig teljesen független a problémától?” – hangzott Lackfi János kérdése. Sajgó Szabolcs válaszában leszögezte: számára terápia a

versírás. Az ember azt a problémát látja meg másokban, a világban, ami saját magában is ott van. A világ problémája és az én problémám valahol azonos. Megtalálni azt a szintet, ahol ez békévé oldódik, nagyon nehéz, de erre kell törekedni.

Szabolcs atya kifejtette: újból és újból visszatér a jézusi történethez. Vallja: ami a világban van, abból semmi nem idegen az Isten számára.

Akinek van némi tapasztalata a transzcendenciáról, az könnyen beleesik abba a hibába, hogy megmondja másoknak a biztosat, állandóan érzi magában ezt a kísértést. Tudatosítani kell, hogy ez nem kóser. Tulajdonképpen mindegyikünknek egy részig-sága van, ez nem azt jelenti, hogy minden érvényes és igaz, de a legjobb sejtéseink, megátalásaink kiegészítik egymást. Kell, hogy egymás számára valami pluszt jelent-sünk, kölcsönösen, mert akkor tudunk valami szépet hordozni együtt.

A rendezvényen Eperjes Károly Kossuth-díjas színművész olvasott fel Sajgó Szabolcs verseiből, többek között az *Ingyen* című költeményt: köszönöm/hogy nem kell/bérléti díjat fizetnem/szívedben/a hogy lehetek ott az/aki vagyok

Az eseményen fellépett Baráti Kristóf Kossuth-díjas hegedűművész és Fülep Márk aranyfuvalás előadóművész.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Megújult a kisbéri Nagyboldogasszony-templom

(Folytatás az 1. oldalról)

Az ünnepi alkalomra eljött Bajkai Csaba, aki 2008–2019 között kisbéri plébánosként sokat tett a felújítás megindításáért. Az egybegyűlteket Magyaros László köszöntötte, aki rövid összefoglalót adott a templom felújításának menetéről. A munkákat 2020. június 29-én kezdték, 2021. március 31-én fejezték be. A műemléki védetség alatt álló épület homlokzatát a település önkormányzata, a hívek adománya, a Győri Egyházmegye és a kormányzat hathatós támogatásával tudták megvalósítani. Látványos átalakulást élt meg a templom, a látható mögött pedig megoldották a statikai, vízesedési, technikai problémákat.

Veres András szentbeszédekben azt fogalmazta meg, egy felújított templom soha nem csupán a helyi közösségnek öröm, hanem az egész egyházmegyének, a hívó emberek egyetemes közösségének is, hiszen az emberek lelki megújulásának is jele, ha gondjuk van arra, hogy templomukat felújítsák.

Minden cselekedetünkkel abban kell megerősödnünk, hogy Isten jósága, szeretete és békessége bennünk és emberi kapcsolatainkban is uralkodjon. Szenvedésünk oka a földi

életben mindig az, hogy nem vagyunk képesek békét, nyugalmat ajándékozni egymásnak.

Menjünk szívünkben megerősödvé testvéreink felé, vigyük a minden embernek szóló meghívást, hogy ne legyenne olyanok körülöttünk, akik ne tudnának Isten szeretetéből szeretetre történő meghívásáról. Milyen nyomorúságos Jézus ajándékai nélkül a földi életünk! Hányszor alul maradunk a bűnök kísértésével szemben, hányszor nem tudunk szépen szeretni, megbor-

csátani egymásnak, alázatosak maradni, ha másik nem tud szeretettel, jóssággal fordulni felénk. Életünkben állandó kihívás, hogy küzdjünk a bűn ellen, és életünk minden mozzanatában a szeretetet tudjuk győzelemre vinni. Ehhez szükség van arra, hogy együttműködjünk Krisztussal, Isten szeretetével.

Isten akaratunk nélkül szólít az életbe, de nem akar akaratunk, együttműködésünk nélkül üdvözíteni. Isten vár együttműködésünkre, azáltal válhatunk az üdvösség aján-

dékának részesévé, hogy készek vagyunk munkálkodni érte, és embertársaink felé az üdvösség ajándékát nemcsak szóval, de tettekkel is közvetítjük.

Azzal a reménnyel ünnepelünk itt ma, hogy ez a megújult, szép templom megszólítja az embereket, és betérnek ide, együtt imádkoznak, ünnepelnek velünk, megismerik Isten tanítását, és megerősödnék az igazság, a jószág és a szeretet erejében.

Magyaros László a szentmisét követően köszönetet

mondott mindazoknak, akik közreműködtek a megújulásban.

A munkálatok Kisbérben nem állnak meg, mondta közsztöntő beszédében a város polgármestere, Sinkovics Zoltán, folyik ugyanis a templom melletti, műemléki védetség alatt álló plébániaépület felújítása, amelyet a város első kőépületeként az 1720-as években építettek.

Magyaros László kérdésünkre elmondta, kétéves szolgálata óta Kisbérben és az őt hozzá tartozó filiában építkezések zajlanak, de mellette nem szabad nem figyelni a „szívek megújulására is”.

Kisbér barokk stílusú, csonka tornyú katolikus temploma a település központjában talál-

ható, felépítését 1783. március 19-én rendelte el gróf Batthyány Tódor. Késő barokk főoltárát és copf stílusú szószékét 1788-ban készítették. A templomban található a Mária Terézia által 1770-ben a kisbéri plébániának ajándékozott *Krisztus a kereszten* című festmény. Az 1889-ben készült főoltárkép Mária mennybevételét ábrázolja. A templomot 1825-ben gróf Batthyány An-

tal József klasszicista stílusban átépíttette, és két csonka tornnyal bővítette. A belső teret 1938-ban Döbrentei Gábor tervei alapján freskókkal díszítették. A festett üvegablakokat Mohay Attila készítette 1982-ben.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Habsburg Ottó szellemében

Az ábrahामी vallások béketeremtő szerepére mutattak rá Pannonhalmán

„A béke jele alatt” rendezett Habsburg Ottó halálának tizedik évfordulóján, július 4-én minikonferenciát az európai kereszténydemokrata politikus emlékéért gondozó és életművének átörökítését szolgáló Habsburg Ottó Alapítvány a pannonhalmi bencés apátságban az ábrahामी vallások – a keresztény, az iszlám és a zsidó – egy-egy jeles képviselőjének részvételével.

Az Európa eszmei alapjai II. – Az ábrahामी vallások helyzete Európában című eseményen Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapát, Husein Kavazović, Bosznia-Hercegovina főmuftija és Darvas István főrabbi tartottak előadást, zárshót pedig Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a Kereszténydemokrata Néppárt elnöke mondott.

A konferenciát megelőzően a hagyományos konventmisét is az utolsó magyar király legidősebb fiáért ajánlották fel, aki maga is bencés diák volt. A szentmisét Hortobágyi T. Cirill pannonhalmi főapát mutatta be, koncelebráltak Várszegi Asztrik nyugalmazott pannonhalmi főapát és a helyi bencés közösség jelen lévő papjai. A szertartást követően a Habsburg család tagjai, köztük Habsburg György, hazánk párizsi nagykövete, valamint a programot szervező alapítvány képviselői és a konferencia vendégei fejet hajtottak a bazilika altéplomában, ahol 2011. július 17-én helyezték el Habsburg Ottó szívurnáját.

Habsburg Ottó szellemi hagyatékának átadásához megfelelő intellektuális alap és hit is szükséges – mutatott rá a konferencia köszöntőjében Nagy István berni magyar nagykövet, a Habsburg Ottó Alapítvány kuratóriumi elnöke. Azt is hangsúlyozta, hogy az értelmünk és a szívünk együttműködésével, egyetértéssel tudunk igazán véleményt alkotni Európa és a világ sorsát alakító vallási közösségek helyzetéről.

A béke és a társadalmi stabilitás nem valósítható meg csupán politikai és gazdasági értékekre alapozva – hangoztatta az apátság konferenciatermében megtartott eseményen Hortobágyi Cirill. A főapát köszöntőbeszédében arra is rávilágított, hogy bár a korszakban a monoteista, ábrahामी vallások közötti ellentétek elmélyítésének irányába hat, Pannonhalmán mindig is a falak lebontásán, a vallási fundamentalizmus megfékezésén, az erőszak minden formájának csillapításán munkálkodott.

Nem véletlenül olvasható a PAX felirat az apátság kapuján: a konferencia résztvevői is a béke jele alatt léptek be, aminél méltóbb nincs is Habsburg Ottó emlékéhez.

Próhle Gergely, a Habsburg Ottó Alapítvány igazgatója, a konferencia moderátora arról beszélt, hogy négyszáz, meglehetősen rendezetlen láda az a hagyaték, amelyet a szervezet feldolgozni hivatott. Habsburg Ottó mélyen hívó katolikus emberként dolgozott Európáért, de sokkal nagyobb, globális összefüggésben látta kontinensünk helyzetét. Ahogy Christoph Schönborn bíboros tíz évvel ezelőtt a bécsi Szent István-dómban zajlott szertartáson fogalmazott, Habsburg Ottó az elveszett politikai hatalomból intellektuális erőt épített. Próhle Gergely szerint Közép-Európának különleges civilizációs felelőssége van, nemcsak amiatt, hogy most a gazdasági teljesítményünk megelőzi Nyugat-Európáét, hanem azért is, mert az értékválasztásainkban talán következetesebbek vagyunk.

Habsburg Ottó szellemi örökségének megőrzése, továbbadása – benne az ábrahामी vallások együttműködésével – nem valamiféle monarchikus nosztalgia, nem a vallási párbeszéd romantikus felelevenítése, hanem a civilizációs gyökérzet megerősítése.

Az első előadást a keresztény vallás képviselőjében Hortobágyi Cirill tartotta. Kiindulópontként arról beszélt, hogy ahogy vallási közösségeink közös szimbóluma, a Nap látható lényege, a sugárzás csak egy következmény, s a magfúzió a valódi működtető, ugyanúgy közösségeink látható tevékenysége is csak egy felszín, a lényege a Teremtőtől származó hit, erkölcs, értékek. Hans Joas német vallásszociológus hét európai értéket határozott meg: szabadság, vallási hagyományok, bensőségeség, a hétköznapi élet nagybecsülése, önmegvalósítás, racionalitás, a sokféleség elfogadása. A konkrét lista a főapát szerint is vitatható, de kiválóan megmutatja, hogy a vallási hagyományok nem csak önmagukban képezik Európa értékeinek részét, de több más érték mögött is meghúzódhatnak.

A kereszténység is vallja, hogy a világ felé forduló életmód értékesebb, mint a világtól elforduló, ebben az értelemben a hétköznapi élet nagybecsülése is fontos része. Vagy például a bensőségeség is megjelenik abban a bibliai jelenetben, amikor Jézus a két betániai testvért, Mártát és Máriát fölkeresi. Az önmegvalósítás pedig valójában az Isten adta küldetés beteljesítése.

Hortobágyi Cirill kiemelte Ferenc pápa Fratelli tutti kezdetű szociális enciklikáját, ami segíthet minket túllépni a vallási, kulturális különbségeken. A bencés főapát rámutatott, a nem vallásos környezetben a jogok és a kötelesek könnyen szétválhatnak, de a vallások szemlélete szerint az ember küldetésében talál harmóniára – mint Isten teremtménye –, ez méltóságából fakadó joga és kötelessége.

A főapát végül Stefan Wilkanowicznek az európai alkotmány preambuluma tette javaslatát méltatta. A lengyel újságíró azt indítványozta, a rövid szöveg ismerje el civilizációs gyökereinket, mint a zsidóságot, a keresztény-

ség, az iszlám, a görög filozófia, a római jog és a más vallási és nem vallási forrásokból egyaránt merítő humanizmus, és nyilvánítsa ki, hogy ezekre építjük közös jövőnket. (Jól tudjuk, hogy mennyire nem vette ezt és a hasonló javaslatokat figyelembe a Habsburg Ottót sorraiban már nem tudó Európai Parlament.)

Husein Kavazović bosznia-hercegovinai főmufti, az egyetlen már évszázadok óta Európában élő muszlim közösség vallási vezetője volt a következő felszólaló. A főmufti az 1995-ös srebrenicai mészárlást követően arra kérte a boszniai muszlimokat, ne álljanak bosszút a szerbekben, hiszen ezt a kegyetlenséget nem egy egész népcsoport, hanem annak a legradikálisabb része követte el. Husein Kavazović arról beszélt, hogy az Osztrák-Magyar Monarchiában nem volt minden tökéletes, de az utak, vasutak és számos közintézmény megépülése mellett a bosnyákokat a vallásuk tiszteltetésével tartásával is megajándékozta.

HÍREK KÉPEKBEN

● **Akolitusképzést** szerveznek a Kaposvári Egyházmegyében 2021 szeptemberétől. Az egy esztendő felölő képzés 6+1 alkalmat jelent a résztvevők számára. Az akolitus a konkrét feladatokat a közösség igénye és a plébános útmutatásai alapján végzi. A szolgálatra való avatást képzés előzi meg.

● **A római Pápai Német-Magyar Kollégium** magyar öregdiákjai, egykori szeminaristái háromnapos találkozón vettek részt Nyíregyházán. A baráti találkozó résztvevőit Szocsksa A. Ábel megyéspüspök fogadta a Nyíregyházi Egyházmegye Püspöki Hivatalának udvarán július 6-án. Az öregdiákok minden évben találkoznak Magyarországon, Erdély vagy Délvidék valamely egyházmegyéjében.

● **Július 4-én, Cirill és Metód** apostolok, szláv tanítók ünnepének előestéjén iktatták be új hivatalába Cyril Vasil’ SJ érseket. A szertartáson a magyarországi görögkatolikus püspökök is jelen voltak. Miután a Szentatya elfogadta Milan Chautur megyéspüspök lemondását, új főpásport nevezett ki a kassai egyházmegye élére június 24-én: Cyril Vasil’ SJ érseket, a görögkatolikus egyházmegye eddigi „sede plena” apostoli kormányzóját.

A főmufti szerint Habsburg Ottó Bosznia-Hercegovina nagy barátja volt, amit 2004-es szarajevói látogatása is igazolt, pedig meglátása szerint könnyen Ferenc Ferdinánd sorsára juthatott volna az első világháborút kirobbantó merénylet 90. évfordulóján. Az utolsó osztrák-magyar uralkodó fia 1998-ban éppen a boszniai tapasztalat nyomán hangsúlyozta a német rádióban, hogy az iszlámot csak azok

az európai keresztények tartják veszélynek, akik nem ismerik. A főmufti kiemelte: a Korán legitímálja más vallási közösségek útját is, és ha a gyakorlatban egyes muszlimok nem tartják magukat ehhez a toleranciához, az nem az iszlám hitből fakad, hanem annak félreértelmezéséből.

Hogy mennyire befogadó tud lenni egy muszlim közösség, Szarajevót, az európai Jeruzsálemet hozta példának, ahol sok évszázada multikulturális közösség él: ortodoxok, muszlimok, katolikusok, zsidók egyaránt.

A 16. században Spanyolországból érkező szefárd zsidók találtak menedéket Boszniában, az előző évszázadban pedig askenázi zsidók.

Darvas István, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem főtitkára előadásában arra mutatott rá, hogy Mózes annak idején biztos nem látott környezetszennyezést, annál inkább szellemi környezetszennyezést, a bálványimádás formájában. A szellemi környezetszennyezés ma is ugyanúgy tapasztalható a minden napok szintjén, és a főrabbi szerint a vallások kénytelenek lesznek összefogni, ha érdemben tenni akarnak ellene. Úgy véli, bizonyos kérdésekről nem lehet hallgatni, de szeretettel, megértéssel kell beszélni.

Darvas István felidézte Hillél és Sammáj vitáját a Talmud idejéből, és azt, hogy az égi hang elismerte: mindkettejük tanítása az élő Isten szava, de mégis az lesz a járható út, amit Hillél mond. Amikor a zsidók rákérdeztek, hogy de akkor mégis miért Hillél lesz a jó út,

ha mindkettejüknek igazuk van, azt mondta az égi hang: azért, mert ő és a képviselői szerények, és tiszteltetésben tartják a kisebbség véleményét is.

Darvas István szerint az egyházaknak az egyik legfontosabb üzenetük az kell hogy legyen, hogy bizonyos dolgokról nem lehet sebtiben véleményt mondani, hanem lényegesen több időt kell szánni rá.

A konferencia végén Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes arról beszélt, az Osztrák-Magyar Monarchiát sokkal jobban a gondolkodás középpontjába kellene állítani, mivel nem csak az épített értékeink nagy része jött létre 1867 és az első világháború között, de közép-európai létünk tapasztalata szempontjából is meghatározó volt ez az időszak. A német és az orosz birodalom közé szorult kis népeket az Osztrák-Magyar Monarchia képes volt úgy megőrizni, hogy ne kerüljenek kiszolgáltatott helyzetbe. Semjén Zsolt ilyen értelemben a V4-összefogás szellemi elődjének is tartja a monarchiát. A mentalitásbeli egység miatt a monarchia sokkal szervezesebb egység is volt, mint a mai Európai Unió – tette hozzá.

Kereszténydemokrata politikusként Habsburg Ottó nem pusztán politikai filozófiájában volt keresztény, hanem tanúságtévő volt, megélt hittel, az Európai Unióban az alapító atyák, Adenauer, Schumann és De Gasperi szellemében tevékenykedett. Habsburg Ottó is tudta, hogy minden nemzet egyedi és sajátos érték, és az egyetemes emberiség veszít azzal, ha bármelyik is eltűnik.

A trónörökösből a demokrácia szolgálatjára lett politikus mindezt azzal is igazolta, hogy felvette a magyar és a horvát állampolgárságot, és beszélt a birodalom népeinek nyelvét. Hogy Habsburg Ottó életpéldája nemcsak a magyar múlt része, hanem a jelené és a jövőé is, azzal igazolta, hogy Habsburg Eduárd a Vatikánban, Habsburg György pedig Párizsban szolgálja nagykövetségként hazánkat.

Agonás Szonja
Fotó: Lambert Attila